

Objektskatalog

Naturinventering till MKB för
järnvägsutredning Hallsberg-Degerön

CALLUNA AB
Ekologiska kunskapsgruppen

Objektskatalog

Omfattning

Objektskatalogen innehåller områdesbeskrivningar för samtliga naturvärdesklassade objekt som ingår i Naturinventering till miljökonsekvensbeskrivning för järnvägsutredning Hallsberg-Degerön". Katalogen innehåller även objekt som ej ligger inom berörda korridorer men som har besökts i fält. Inventeringarna genomfördes under hösten 2005 enligt Callunas metod Allmän Ekologisk Inventering.

Läsanvisning

Områdena klassas i tre steg; *mycket högt naturvärde* (klass 1), *högt naturvärde* (klass 2) och *naturvärde* (klass 3). Varje klass representerar en färg på kartorna och färgsättningen följer Naturvårdsverkets standard med rött för klass 1, gult för klass 2 och grönt för klass 3. Samtliga objekt har också fått en känslighetsklass som berättar om hur svåra naturmiljöerna är att skydda eller kompensera. Klasserna är: 1. Irreparabel, 2. Mycket känslig och 3. Känslig.

Områdesbeskrivningarna är i de flesta fall sammanställningar av genomförda fältbesök. För rödlistade arter kommer oftast informationen från ArtDatabankens register över hotade arter i Sverige och i något fall från information från naturkunnig allmänhet.

Områdena är numrerade och återfinns på medföljande karta.

Under rubriken "Naturvärdesbedömning" lyfts de viktigaste värdena fram. Stycket riktar sig till alla. Här framgår också tidigare kännedom t.ex. från naturvårdsprogram.

Under rubriken "Beskrivning" återfinns områdets övergripande karaktär och denna del riktar sig framför allt till biologisk expertis. Alla träddimensioner avser brösthöjdsdiameter, det vill säga trädets diameter 130 cm ovan mark. Klen död ved avser lågor, torrakor och torrträd med en diameter under 3 dm och grov död ved avser detsamma med en diameter som överstiger 3 dm.

Ett fel har smygits in i utskriften av områdesbeskrivningarna: Vid inventerare står det ibland korrigerat. Här ska det i de flesta fall stå, för landmiljöer: Jessica Karlsson, och för vattenmiljöer: Jan Karlsson.

Adress
CALLUNA AB
Ekologiska kunskapsgruppen
Linköpings slott
582 28 Linköping

Telefon
013-12 25 75
Fax
013-12 65 95

E-post: info@calluna.se
Nätadress: www.calluna.se
Postgiro 638 69 59-1
Bankgiro 5969-0626
Org.nr: 556575-0675

Hallsberg 1

ID internt: 100 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: -Ädellövskog Areal (ha): 2,07

Naturvärdesbedömning

I den yngre ädellövskogen väster om Hult är naturvärdena främst knutna till den stora förekomsten av ädellövträd samt till den tämligen allmänna förekomsten av liggande död ved. Större områden med ädellövträd är relativt ovanligt lokalt. I området finns rikligt med röjningsrösen vilket visar på en begränsad skoglig kontinuitet.

Beskrivning

Cirka 100 m väster om Hult finns denna unga ädellövdominerade skog. Förekommande trädslag är ask, alm, lind, lönn, körsbär, ask, asp och björk. Alla i dimensioner upp till 3 dm i stamdiameter. Ask är det dominerande trädslaget. Trädsnittet har en tvåskiktad och likåldrig struktur.

Fältskiktet är sparsamt med en stor andel bar mark. Där fältskikt förekommer är det av lundkaraktär. Trolldruva är en av karaktärsarterna i området.

I området finns det gott om röjningsrösen vilket visar på att området med stor sannolikhet har en historia som åkermark. Detta antyder även det unga och likåldriga trädsnittet.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

-Lämna kvar död ved i området

-Kompenserande område ska vara likvärdigt eller ha stor framtida potential (höga naturvärden inom 50 år)

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigeras

Inventeringsdatum 2006-07-1

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Hallsberg 2

ID internt: 101 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): ?

Naturvärdesbedömning

250 meter nordväst om Getabrotorp står en grov lönn, 11 dm i stamdiameter. Dess naturvärde är knutet till dess potential att hysa hotade arter av t.e.x. mossor, lavar och insekter. Grova träd är också positiva för fågellivet då de tjänar som födokälla, eftersom insekter söker sig till dessa träd. De är även bra boträd för fågel.

Beskrivning

250 meter nordväst om Getabrotorp står en grov lönn med en stamdiameter på 11 dm. Trädet står intill ett uthus, kringväxt av andra träd som skuggar trädstammen. Trädet har grov bark och flera av grenarna har gått av och ligger vid trädets fot. Trädet har flera hackhål och insektsgnag.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering finns risken att träden behöver avverkas. Detta innebär att ett nära stundande stort naturvärde knutet till det gamla trädet försvinner.

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström Inventeringsdatum 2006-07-17 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Skogsberg 2

ID internt: 102 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): ?

Naturvärdesbedömning

Norr om Skogsberg växer en ek med stamdiametern 7 dm. Dess naturvärden är knutna till bristen på grova träd i landskapet och att det finns en rad hotade organismer t.ex. insekter och lavar knutna till gamla och grova träd.

Beskrivning

Norr om Skogsberg växer en ek med stamdiametern 7 dm. Eken växer öppet och solexponerat på tomtmark med järnvägen passerande tätt i norr. Trädet har en vid krona och har grova grenar. Några av de nedre grenarna är kapade och död ved och håligheter saknas.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering finns risken att träden behöver avverkas. Detta innebär att ett nära stundande stort naturvärde knutet till det gamla trädet försvinner.

Hänsynstagande

-Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind Inventeringsdatum 2006-12-17 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Skogsberg 3

ID internt: 102.1   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd   Areal (ha): ?

Naturvärdesbedömning

Vid Skogsberg växer en ek med stamdiametern 8 dm. Dess naturvärden är knutna till bristen på grova träd i landskapet och att det finns en rad hotade organismer t.ex. insekter och lavar knutna till gamla och grova träd.

Beskrivning

Vid Skogsberg växer en ek med stamdiametern 8 dm. Kronan är tämligen vid och i den finns grövre grenar med diamtern 2-3 dm. Några av de nedre grenarna har blivit avsågade. Trädet växer relativt öppet med yngre skog i uäster och tomtmark för övrigt. Vid basen finns en mindre barkskada och där finns sparsamt med mulm. Död ved saknas på trädet.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering finns risken att träden behöver avverkas. Detta innebär att ett nära stundande stort naturvärde knutet till det gamla trädet försvinner.

Hänsynstagande

-Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind   Inventeringsdatum 2006-12-17   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

kogsberg 5

ID internt: 102.2   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd   Areal (ha): ?

Naturvärdesbedömning

Vid Skogsberg växer en ask med stamdiametern 10 dm. Dess naturvärden är knutna till bristen på grova träd i landskapet och att det finns en rad hotade organismer t.ex. insekter och lavar knutna till gamla och grova träd.

Beskrivning

Vid Skogsberg växer en ask med stamdiametern 10 dm. Trädet växer öppet och solexponerat i direkt närhet till tomtmark och det har en vid krona. Några av de nedre grenarna är avsågade då de varit i vägen för biltrafiken. Askens saknar död ved och håligheter.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering finns risken att träden behöver avverkas. Detta innebär att ett nära stundande stort naturvärde knutet till det gamla trädet försvinner.

Hänsynstagande**Behov av ytterligare kunskap**

Inventerare Robert Björklind   Inventeringsdatum 2006-12-17   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Skogsberg 1

ID internt: 103

Naturvärdesklass: A3

Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Ädellövdunge

Areal (ha): ?

Naturvärdesbedömning

Vid Skogsberg ligger en ädellövdunge vars främsta naturvärden är knutna till att det är brist på ädellöv och detta område är därför ett viktig tillskott i det annars barrdominerade landskapet. Det finns många organismer t.ex. insekter som är knutna till lövmiljöer och död ved som förekommer i detta område. Den välskuggade miljön ger också förutsättningar för lundväxter.

Beskrivning

Vid Skogsberg ligger en ädellövdunge med få ark angörande i skogen och i skogen och få få skogigt få ges av blandskog. Marken är flack med iödrag av block och marken är fuktig och öringrik med få växtamlingar i skogen. Tjockskiktet är olikåldrigt och relativt glest och består ineras av ask med stamdiameter 1-6 dm varav det allra största är 3-4 dm. De flesta är 0,5-1 dm. I tjockskiktet finns även björk med diameter 2-5 dm och al med diameter 1,5-2 dm. I björkskiktet finns även rikligt med löv och ask med iödrag av gran. I fjädrskiktet finns även fliska och öringrika marker få höå leblåa str, vekeg och älgg. Bfjörskiktet är även rikligt och höå få få thujaå få, få få och kåå få. Död ved flest är allra i ffirå av klen död ved och lågfå av löv efter få en. Höå ock en björkhög bbe flå med tickfå.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering finns risken att träden i området avverkas och då försvinner områdets naturvärden och de större naturvärden som området kan erbjuda i framtiden.

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Lämna kvar död ved i området

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind

Inventeringsdatum 2006-12-17

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Hagen

ID internt: 105   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Ädellövskog   Areal (ha): 0,72

Naturvärdesbedömning

Vid Hagen ligger en ädellövskog vars främsta naturvärden är knutna till att det i landskapet är brist på ädellöv och detta område är därför ett viktig tillskott i det annars barrdominerade landskapet. Det finns många organismer t.ex. insekter som är knutna till lövmijöer och död ved som förekommer i detta område. Den välskuggade miljön ger också förutsättningar för lundväxter.

Beskrivning

Vid Hagen ligger en ung ädellövskog på flack mark med inslag av block. I områdets östra del rinner en liten bäck och i norr korsar ett dike området från väst till öst. Ädellövskogen omges av tomtmark och igenväxande jordbruksmark och i söder passerar en väg. Trädsiktet som är relativt likåldrigt och tätt, domineras av ask med stamdiametrar 0,5 - 2 dm. I områdets ytterkanter växer allmänt med as med diametern 1-2 dm och i norr finns ett allmänt inslag av sälg med diametern 1-1,5 dm. Busksiktet är relativt glest efter röjning. I busksiktet dominerar klenta träd av ask och lönn. Marken är fuktig och näringsrik och i fältsiktet växer rikligt med triviala arter som humleblomster och älggräs. I bottensiktet växer tämligen allmänt med mossor som cypressäta, thujamossa och väggmossa. Död ved förekommer allmänt i form av ved efter röjning och fallna träd efter stormen. Lågorna har en diameter på 0,5-1,5 dm och de är relativt likåldriga. I norr förekommer sparsamt med stående döda sälgar och på dessa växer tickor.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering finns risken att träden i området avverkas och då försvinner områdets naturvärden och de större naturvärden som området kan erbjuda i framtiden.

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Lämna kvar död ved i området

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind   Inventeringsdatum 2006-12-17   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Perstorp

ID internt: 105   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Allé   Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Vid Perstorp växer en allé vars främsta naturvärden är knutna till de grova träden som är en brist i dagens landskap. Grova och gamla träd har potential att hysa t.ex. intressanta arter av lavar och insekter. I några av träden finns bohål och mulm. Bohålen är viktiga för fågellivet och de mulmfulla håligheterna är intressanta för insekter.

Beskrivning

Vid Perstorp våäer en allé med ett tiotal askar med stamdiametern 6-11 dm. Träden våäer från landsvägen söder och norrut mot husen vid Perstorp. Träden är överlag friska, har tämligen vida kronor och står solexponerat. Några av de nedre grenarna är avsågade för framkomlighetens skull. Närmast huset förekommer bohål i några av träden och i några finns även små håligheter med mulm. På trädens stammar våäer allémossa och krusig ulota. Vid vägkanten i söder i anslutning till allén våäer en frisk asp med stamdiametern 7 dm.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering riskerar allén att avverkas och de gamla träden med sina höga naturvärden kommer då att försvinna. Kan träden sparas är den största påverkan störning av fågellivet.

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Kompenserande område ska vara likvärdigt eller ha stor framtida potential (höga naturvärden inom 50 år)

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind   Inventeringsdatum 2006-12-17   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Finnabäcken, Finnakällan och Ögonakällan

ID internt: 106   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: -Barrskogsbäck   Areal (ha): 7,48

Naturvärdesbedömning

Finnakällan, Ögonakällan och Finnabäcken har med sitt slingrande, meandrande lopp och kristallklara vatten mycket höga naturvärden. Bland bäckens bottenfauna kan nämnas nattsländan *Philopotamus montanus* som är sällsynt i södra Sverige och en god indikator på rent vatten och dessutom relativt känslig för lågt pH. Vid källorna förekommer värdefulla signalarter som dunmossa (NT) och gullpudra samt den rödlistade lamellsnäcka (NT). Den omgivande skogen är relativt likåldrig men den är mycket viktig som en buffert kring vattenmiljöerna. Vid källorna står några grövre tallar och granar.

Beskrivning

Precis väster om riksväg 50 sydost om Östansjö ligger Finnakällan, Ögonakällan och Finnabäcken med omgivande barrskog. Området finns beskrivet i remissutgåvan av Hallsbergs kommuns naturvårdsprogram och det är biotopskyddat. Den omgivande skogen är relativt ung och likåldrig med ett välslutet och tvåskiktat trädskikt. Gran dominerar i dimensioner kring 2 dm i stamdiameter. Även tall förekommer tillsammans med vårtbjörk. Kring själva källorna står några grövre tallar och granar, ca. 5 dm i diameter.

Kring källorna förekommer signalarten gullpudra och den rödlistade dunmossan (NT). Enligt kommunens naturvårdsprogram finns vid källorna även den rödlistade snäcka lamellsnäcka (NT). Källorna letar sig ut i Finnabäcken som rinner i nordlig riktning. Bäckens bredd varierar mellan 0,5 och 1,5 m och djupet är i genomsnitt ca 1 dm. Bottensubstratet består till största delen av sand men där finns också partier med mycket grus och sten samt enstaka block. Vattenhastigheten är mestadels strömmande med inslag av några kortare forsar. Nedströms vägen till Östansjö rinner bäcken över ett översvämningsområde bevuxet med bl.a. olika starrarter, tuvtåtel, vecketåg och skogssäv. Trädskiktet i detta område domineras av al och björk. Längre nedströms rinner bäcken in i en anlagd damm och nedströms denna är bäcken dikad och rinner i en ledningsgata. Norr om järnvägen fortsätter bäcken som ett dike i åkermark. Uppströms den anlagda dammen finns inplanterad örting och bäckröding i bäcken. Den första utsättningen skedde redan 1939 (muntlig information). Prov på bottenfaunan togs 2005-11-23 och en art att notera är nattsländan *Philopotamus montanus* (sällsynt i södra Sverige och relativt känslig för lågt pH). Flera bäcksländor som indikerar rent vatten fanns (*Brachyptera risi*, *Nemurella pictetii*, *Leuctra hippopus* och *L. nigra*). Totalt hittades 13 arter.

Känslighetsbedömning

Arbeten i eller vid bäcken kan påverka höga naturvärden i form av en unik vattenmiljö och en omväxlande, naturlig omgivning. En exploatering riskerar fina lek- och uppväxtplatser för örting och äventyraryr en artrik bottenfauna och mossflora. Schaktning i bäcken riskerar att förstöra livsmiljön för de djur och växter som är knutna till rinnande vatten.

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Kulturminnen finns i området
- Lämna en skyddszon för att hindra störning av luftfuktigheten
- Hindra grumling
- Stör ei vattnets naturliga lopp, hastighet etc

Finnabäcken, Finnakällan och Ögonakällan

ID internt: 106   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerade   Inventeringsdatum 2006-07-1   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Hallsberg NVP

Tidigare ID nr

101

Tripphult 1

ID internt: 107 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Blandskog Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

200 m NNO Charlottenlund ligger en lokal vars främsta naturvärden är knutna till att det i området häckar en rödlistad art, nämligen den mindre hackspetten (NT). Lokaler med rödlistade arter bör bevaras för att inte ytterligare utarma förutsättningarna för en hotad art.

Beskrivning

200 m NNO Charlottenlund ligger en lokal där häckning rapporterats för den rödlistade mindre hackspetten. Lokalen är en yngre granskog med ett allmänt inslag av björk, asp och ek.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering av området riskerar området att avverkas. Detta vore mycket negativt för den mindre hackspetten som är knuten till just miljöer som denna där det finns ett större inslag av löv i barrskogen. Den planerade tunneln innebär att området helt kan skyddas och därmed ändras känslighetsklassen från en högre känslighetsklass till känslig.

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skona fågellivet
- Undvik om möjligt avverkning
- Kompenserande område ska vara likvärdigt eller ha stor framtida potential (höga naturvärden inom 50 år)

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind Inventeringsdatum 2006-12-17 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Tripphult 2

ID internt: 108 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Utmed vägen 400 m söder om Tripphult står en grövre ek med naturvärden som höjer sig över det omgivande landskapet. Grova ädellövträd är lokalt ovanliga. Trädet har antydning till grövre barkstruktur och är värdefullt för framförallt lavar, mossor och insekter.

Beskrivning

Cirka 400 m om Tripphult står utmed grusvägen denna jätteek. Eken mäter närmare 11 dm i stamdiameter. Trädet står i kanten av en granplantering och därmed i halvskugga. Kronan har viss spärrgrenighet. Barken har börjat att bli grov och skorplavarna har tagit över framför busklavarna.

Känslighetsbedömning

Den planerade tunneln innebär att området helt kan skyddas och därmed ändras känslighetsklassen från en högre känslighetsklass till känslig.

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Vidtag åtgärder för att undvika körskador

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera Inventeringsdatum 2004-05-20 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Blåbergamon

ID internt: 109 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Barrskog Areal (ha): ?

Naturvärdesbedömning

Blåbergamon har mycket höga naturvärden som är knutna till den typiska hedvegetationen med ljung och blåbär men även kråkbär, tallört, mattlummer, plattlummer och framförallt den rödlistade cypresslummern (VU). Den geologiska formationen med sandfält bidrar också till naturvärdena. Skogen på mon är påverkad av ett modernt skogsbruk och det finns ett grustag på den södra delen av mon.

Beskrivning

Blåbergamon är ett sandfält med inslag av hållmarker. Skogen på mon är hedartad med en dominant av tall men även gran förekommer. De grövsta träden mäter 3 dm i stamdiameter och det är i regel tall som står som överståndare. Tallen står främst i de höglänta delarna medan granen i huvudsak växer i de fuktigare svackorna.

Fältskiktet består i huvudsak av ljung och blåbär men även kråkbär, tallört, mattlummer, plattlummer och den rödlistade cypresslummern (VU) förekommer. I bottenskiktet finns renlav, fönsterlav och islandslav.

Känslighetsbedömning

Den planerade tunneln i UA3 innebär att området till större delen kan skyddas medan UA4 innebär att hela området kan skyddas och därmed ändras känslighetsklassen från irreparabel till mycket känslig.

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Vidtag åtgärder för att undvika körskador
- Växtlokal för cypresslummer ska skyddas mot påverkan av järnvägsbygge.

Behov av ytterligare kunskap

Vid ett val av denna

Inventerare korrigera Inventeringsdatum 2006-07-01 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Naturvårdsöversikt T-län

Hallsbergs kommuns NVP (remissutg.)

Tidigare ID nr

6135

16

Lindhult 1

ID internt: 110   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Lövlund   Areal (ha): 2,3

Naturvärdesbedömning

Ädellövlunden 400 m öster om Lindhult har mycket höga naturvärden knutna till de äldre träden, den rika lundfloran samt till värdefulla element och strukturer som död ved. Området har en historia som slåtteräng och detta syns på en del av träden som bär spår av tidigare lövtäkt. Lokalt sparsamt förekommande trädslag som lind och ek dominerar trädskiktet. I fältskiktet förekommer värdefulla lundarter som blåsippa och trolldruva.

Beskrivning

Cirka 400 m öster om Lindhult finns denna vackra ädellövlund i en sydostsluttning på moränmark. I norra delen sticker några hållmarker upp. Den forna öppna slåtterängen har nu ett flerskiktat, olikåldrigt och välslutet träd- och buskskikt. De dominerande trädslagen är lind och ek med e tyngdpunkt på lind. Träden förekommer i dimensioner upp till 8 dm i stamdiameter. Flera av lindarna bär spår av lövtäkt. En del av ekarna är mer eller mindre spärrgreniga vilket tyder på att de utvecklats i ett öppnare landskap. Under träden står främst relativt kläna hasselbuskar.

Fältskiktet är anpassat till de fuktiga och skuggiga förhållandena. Arter som liljekonvalj och majbräken förekommer rikligt, även karaktäristiska lundarter som blåsippa, tandrot, vårärt och trolldruva förekommer allmänt. I brynen mot den öppna marken i väster finns slåttergynnade arter som ängsvädd fortfarande kvar.

Liggande död ved förekommer rikligt i dimensioner mellan 1 och 3 dm och i relativt sena nedbrytningsstadier. Enstaka grövre lågor förekommer också.

Känslighetsbedömning

Den planerade tunneln innebär att området helt kan skyddas och därmed ändras känslighetsklassen från irreparabel till mycket känslig.

Hänsynstagande

- Undvik uppsplittring av området
- Undvik om möjligt avverkning
- Avverkning av skog i omgivande mark kan påverka habitatet negativt.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2006-07-1   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Naturvårdsöversikt T-län
Naturinventering, Ekologigr. 1996

T79

Lindhult 2

ID internt: 111 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

I betesmarkerna vid Lindhult står två flerstammiga lindar med naturvärden. Träden är värdefulla då äldre ädellövträd är en bristvara i landskapet. Lindarna är värdefulla för både lavar, mossor och insekter men även för större djur som fåglar.

Beskrivning

I betesmarkerna vid Lindhult står två stycken flerstammiga lindar. Betesmarkerna är gamla åkermarker och lindarna står på vad som varit åkerholmar. Båda träden har cirka 15 stammar var med stamdiametrar som varierar från 1 till 4 dm.

Känslighetsbedömning

Den planerade tunneln innebär att området helt kan skyddas.

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Vidtag åtgärder för att undvika körskador

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lindhult 3

ID internt: 112 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

I betesmarkerna vid Lindhult står två flerstammiga lindar med naturvärden. Träden är värdefulla då äldre ädellövträd är en bristvara i landskapet. Lindarna är värdefulla för både lavar, mossor och insekter men även för större djur som fåglar.

Beskrivning

I betesmarkerna vid Lindhult står två stycken flerstammiga lindar. Betesmarkerna är gamla åkermarker och lindarna står på vad som varit åkerholmar. Båda träden har cirka 15 stammar var och stammarna har en diameter som varierar från 1 till 4 dm i brösthöjd.

Känslighetsbedömning

Den planerade tunneln innebär att området helt kan skyddas.

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Vidtag åtgärder för att undvika körskador

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lindhult 4

ID internt: 113   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: -Lövlund   Areal (ha): 0,27

Naturvärdesbedömning

Vid Lindhult finns ett lundparti med naturvärden. Värdena är främst knutna till de gamla ädellövträden men även till lundfloran. Naturvärden finns även knutna till den döda veden.

Beskrivning

Strax väster om naturreservatet i Lindhult finns detta flerskiktade lundparti. I området står flera grövre lindar med en stamdiameter på upp till 11 dm. Här finns även grövre ekar, omkring 7 dm i diameter. Det dominerande trädslaget är dock asp och det finns träd som mäter upp till 4 dm i diameter. Under träden står ett buskskikt av spridda hasselbuskar.

Fältskiktet är sparsamt med arter som lundviol, liljekonvalj och ombär. Marken är blottad utan nämnvärt bottenskikt. Både liggande och stående död ved förekommer sparsamt. I kanten står ett trädskellett av lind eller ek som mäter 14 dm i diameter.

Känslighetsbedömning

Den planerade tunneln innebär att området helt kan skyddas.

Hänsynstagande

- Lämna kvar död ved i området
- Vidtag åtgärder för att undvika körskador
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Tripphultsmossen 1

ID internt: 114 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Tallrismosse av skvattramtyp Areal (ha): 02,7

Naturvärdesbedömning

600 m öster om Lindhult ligger en tallrismosse av skvattramtyp vars naturvärden främst är knutna till den stora mossen. Här förekommer död stående ved och inslag av gamla träd som kan hysa en intressant insektsfauna.

Beskrivning

600 m öster om Lindhult ligger en tallrismosse av skvattramtyp i ett större barrskogsområde. Mossen är präglad av skogsbruk och diken korsar mossen på flera ställen och i flera riktningar. I mossens västra kant rinner en bäck och där har området mindre mosskaraktär. I trädskiktet växer tall med den förhärskande stamdiamtern 1-3 dm. Tallarna är senvuxna men relativt unga. I området förekommer dock enstaka äldre träd som sparats vid avverkningen för att de varit för krokiga. Dessa är betydligt äldre och har pansarbark och plattade kronor. Buskskiktet är gallrat och här växer tall glest. I fältskiktet dominerar skvattram med inslag av ljung och odon. Vid kanter mot diken förekommer blåbär allmänt. Bottenskiktet är rikligt och domineras av olika arter av vitmossor som växer tillsammans med ett sparsamt inslag av husmossa. Stående död ved med diametern 1-2 dm förekommer tämligen allmänt och de har en viss olikåldrighet.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering riskerar området att avverkas och det kan störa fågellivet. Om träd avverkas och död ved avlägsnas förstörs de potentiella naturvärdena knutna till död ved. Områdets hydrologi är redan påverkad av dikning och skogen är relativt kraftigt påverkad av skogsbruk. Området har därför fått en en lägre känslighetsklass än brukligt för mossar. Det är dock viktigt att inte ytterligare påverka områdets hydrologi. En tunnel kan innebära att hydrologin påverkas.

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Vidtag åtgärder för att skona fågellivet
- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Lämna kvar död ved i området

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind Inventeringsdatum 2006-12-17 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Vissboda 5

ID internt: 115   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: ÖVRIGA MILJÖER   Areal (ha): 0,06

Naturvärdesbedömning

Lokalen har naturvärden knutna till den rödlistade arten mosippa (VU). Mosippa växer numer nästan uteslutande på isälvsmaterial i anslutning till rullstensåsar och sandfält. I Närke och Östergötland finns bara enstaka lokaler kvar. Mosippa är fridlyst i hela landet.

Beskrivning

Lokal för den rödlistade mosippan (VU) väster om Blåbergamon. Mosippa växer numer nästan uteslutande på isälvsmaterial i anslutning till rullstensåsar och sandfält. De senaste 50 åren bedöms populationen ha minskat med åtminstone 50% i Syd- och Mellansverige. I Närke och Östergötland finns bara enstaka lokaler kvar. Många lokaler har förstörts genom grustäkt. Mosippa är fridlyst i hela landet.

Känslighetsbedömning

Mosippelokaler är känsliga för att naturmiljön förstörs och artens växtplats försvinner.

Hänsynstagande

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare

Inventeringsdatu

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Tripphultsmossen 2

ID internt: 116 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Mosse Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Den öppna mossen 500 m Ö om Bergdalen är stor och utgör den södra utlöparen a Tripphultsmossen. Mossens naturvärden är i huvudsak dess intakta hydrologi samt dess ansevärd storlek. Värdena förstärks av att mossen ingår i ett större komplex av mossar. Öppna mossar av den här typen utgör en viktig biotop för rastande och spelande fåglar. I det europeiska nätverket Natura 2000 bedöms bevarande av den här naturtypen vara av hög prioritet.

Beskrivning

500 m Ö om Bergdalen finns en stor öppen mosse och utgör den södra utlöparen a Tripphultsmossen. På mossen står spritt enstaka tallar och glasbjörkar. Alla med en stamdiameter som understiger 1 dm.

I fältskiktet växer arter som blåstarr, vattenklåver, gräsull och tranbär. Bottenskiktet domineras av vitmossa med inslag av björnmossa.

Känslighetsbedömning

En tunnel kan innebära att hydrologin påverkas och att naturtypen därmed försvinner.

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Undvik uppsplittring av området
- Vidtag åtgärder för att skona fågellivet
- Lämna en skyddszon för att hindra störning av luftfuktigheten

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerar

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Bållby 1

ID internt: 117   Naturvärdesklass: A3   känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Mosse   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Den öppna mossen 300 m SO om Bållby har intakt hydrologi. Naturvärdena utgörs förutom av den intakta hydrologin av ett välutvecklat laggkärr. Mossens värden förstärks av att det ingår i ett större mossekomplex.

Beskrivning

300 m NO om Bållby finns en mindre öppen mosse. Enstaka tall och glasbjörk förekommer. Fältskiktet domineras av blåsstarr och vattenklöver. I bottenskiktet förekommer vitmossor med inslag av björnmossa.

Känslighetsbedömning

En tunnel kan innebära att hydrologin påverkas och att naturtypen därmed försvinner.

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Lämna en skyddszon för att hindra störning av luftfuktigheten

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Bållby 2

ID internt: 117   Naturvärdesklass: A3   känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Mosse   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Den trädbärande mossen 500 m SO om Berglunda har intakt hydrologi. Naturvärdena utgörs utöver den intakta hydrologin av ett välutvecklat laggkärr samt en sparsam förekomst av död ved.

Beskrivning

Trädbärande mosse 500 m SO om Berglunda. Trädskiktet är ungt och enskiktat. Träden mäter omkring 1 dm i stamdiameter och det dominerande trädslaget är glasbjörk men öåen tall förekommer rikligt. Andra förekommande trädslag är gran och klibbal.

Fältskiktet domineras av blåsstarr men öåen arter som odon och vattenklfiåer förekommer spritt. Bottenskiktet domineras av vitmossor med inslag av björnmossa. Klen liggande död ved förekommer sparsamt.

Känslighetsbedömning

En tunnel med den planerade tunnelmynningen kan innebära att naturområdet försvinner eller att hydrologin påverkas och att naturtypen därmed försvinner.

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda området hydrologi
- Lämna en skyddszon för att hindra störning av luftfuktigheten

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-20   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Bällby 3

ID internt: 117 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Hällmarkstallskog Areal (ha): 0,72

Naturvärdesbedömning

500 m nordnordost om Bäckatorp ligger en hällmarkstallskog vars främsta naturvärden är knutna till den orördhet som förekommer i det relativt svårtillgängliga och lågproduktiva området. Här finns ett allmänt inslag av gamla tallar som har höga naturvärden och som kan hysa t.ex. en intressant insektsfauna. I området finns död ved i olika nedbrytningsstadier som även de är intressanta för insekter.

Beskrivning

500 m nordnordost om Bäckatorp ligger en hällmarkstallskog omgiven av produktionspräglad tallskog. Terrängen är kuperad med nakna berghällar och svackor mellan dessa med tjockare jordlager. Trädsiktet är olikåldrigt och domineras av tall med stamdiametern 1-4 dm och där 2-3 dm är den förhärskande diametern. I svackor med tjockare jordlager växer även gran och björk med diametern 1-3 dm. I området förekommer tämligen allmänt senvuxna tallar med plattade kronor och några av dem har en begynnande pansarbark. Busksiktet är glest och här växer sparsamt med småtall och en. I fältsiktet ger ljung karaktär och i bottensiktet är renlavar och fönsterlavar karaktärsgivande. Död ved förekommer sparsamt i form av lågor med diametern 1-1,5 dm. Dessa har en viss spridning i nedbrytningsstadier.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering riskerar området att avverkas och höga naturvärden knutna till de gamla träden försvinner då. Det finns också en överhängande risk att död ved forslas bort vilket är starkt negativt för naturvärdena. Området har fått en lägre känslighetsklass än brukligt på grund av att gamla träd förekommer mindre frekvent och att den döda veden är relativt klen och saknar kontinuitet.

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Lämna kvar död ved i området

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind Inventeringsdatum 2006-12-17 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Tripphultsbäcken

ID internt: 120 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: -Barrskogsbäck Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Tripphultsbäcken SO Bållby har sina naturvärden knutna till sitt naturliga och varierande lopp.

Beskrivning

Ca 700 m sydost om Bållby rinner en liten humös barrskogsbäck. Bäckens bredd varierar mellan 0,4 och 1 m och medeldjupet är ungefär 2 dm. Vattenhastigheten är mestadels strömmande och loppet naturligt slingrande.

Trädskiktet i omgivningarna utgörs av granskog, närmast bäcken flerskiktat och tätt. Marken är till stora delar täckt av mossor, ff.a. vit- och björnmossor.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson

Inventeringsdatum 2006-11-16

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Vissboda 6

ID internt: 121   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: ÖVRIGA MILJÖER   Areal (ha): 0,06

Naturvärdesbedömning

Lokalen har naturvärden knutna till den rödlistade arten cypresslummer (VU). En typisk hedart som kräver torr, solig och öppen tallskog för att överleva. En miljö som fortfarande går att finna på åsarna söder om Hallsberg.

Beskrivning

Lokal för den rödlistade cypresslummer (VU) väster om Blåbergamon. Cypresslummer är i första hand en växt som förekommer i tidiga successionsstadier av sandig eller grusig, torr och öppen tallskog och den luxurierar efter bränder. Den behöver mycket ljus. I andra hand förekommer den på torra ljung- och klippedar. Förekomsterna av cypresslummer i skog hotas av att skogsbränder blivit alltmer ovanliga. Skogarna blir alltför täta för cypresslummer om de inte brinner.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Var aktsam om växtlokalen

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare

Inventeringsdatum

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Vissbodamon 2

ID internt: 122   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: ÖVRIGA MILJÖER   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Lokalen har naturvärden knutna till den rödlistade arten mosippa (VU). Mosippa växer numer nästan uteslutande på isälvsmaterial i anslutning till rullstensåsar och sandfält. I Närke och Östergötland finns bara enstaka lokaler kvar. Mosippa är fridlyst i hela landet.

Beskrivning

Lokal för den rödlistade mosippan (VU) i kraftledningsgata samt i skogsbrynet intill den nyanlagda cykelvägen mellan Hallsberg och Åsbro. Mosippa växer numer nästan uteslutande på isälvsmaterial i anslutning till rullstensåsar och sandfält. De senaste 50 åren bedöms populationen ha minskat med åtminstone 50% i Syd- och Mellansverige. I Närke och Östergötland finns bara enstaka lokaler kvar. Många lokaler har förstörts genom grustäkt. Mosippa är fridlyst i hela landet.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-10-11

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Vissbodamon G3

ID internt: 123   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Rullstensås   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Rullstensåsar är en viktig egenform som visar hur istiden har verkat på landskapet och har en hydrogeologisk betydelse för filtrering och därmed också för magasinering av vattenresurser. Glacifluviala sediment såsom rullstensåsar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer.

Beskrivning

Öster om riksväg 50 i höjd med naturreservatet i Vissbodamon uppträder en rullstensås. Stora rundade stenar finns på ytan. Åsen är flera meter hög och har en NV-SO- lig riktning med en brantare kant mot söder och en mer oregelbunden och avflackande del mot norr. Vissbodamon består av ett deltaplan med ryggformer och kullar i ett dödlandslandskap. Ryggarna har tidigare felaktigt benämnts som □vgsanddyner.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Vissbodamon G4

ID internt: 124   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsrygg   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Rullstensåsar är en viktig egenform som visar hur istiden har verkat på landskapet och har en hydrogeologisk betydelse för filtrering och därmed också för magasinering av vattenresurser. Glacifluviala sediment såsom rullstensåsar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer.

Beskrivning

Öster om riksväg 50 i höjd med naturreservatet i Vissbodamon finns för området typiska kullar och ryggformer i sandigt moigt material med mellanliggande djupa svackor. I söder ser man en kant mot en dödisgrop. Vissbodamon består av ett deltaplan med ryggformer och kullar i ett dödislandskap. Ryggarna har tidigare felaktigt benämnts som flygsanddyner.

Känslighetsbedömning

Hänsynstgäbnde

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Vissbodamon 1

ID internt: 125   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: -Hedtallskog   Areal (ha): 01,3

Naturvärdesbedömning

Vissbodamon har framförallt höga geologiska värden knutna till den mäktiga ryggen som finns i den södra delen av naturreservatet. Mon är dessutom växtplats för de rödlistade och typiska hedväxterna mosippa (VU) och cypresslummer (VU). Området ligger i gränsen till korridoren. Både mosippa och cypresslummer är knutna till den här typen av miljö.

Beskrivning

Vissbodamon är belägen direkt väster om Hallsbergsåsens isälvsdelta vid Åsbro. Denna sydvästra del av Vissbodamon är skyddad som naturreservat. Vissbodamon ligger på isälvsavlagringar och består av ett deltaplan med ryggformer och kullar i ett dödislandskap. Ryggarna har tidigare felaktigt benämnts som flygsanddynor. I områdets södra del finns en mäktig rygg. Längst åt väster är ryggen som högst och påminner mer om en kulle. Flera mindre ryggformer finns i anslutning till denna och ryggarna innesluter ett grytliknande område. Efter ryggens högsta läge vid kraftledningen fortsätter ryggen åt öster. Ryggen är här lite smalare och lägre men med tydliga branta sidor. Ryggen är delvis täktad vid riksväg 50. En ryggform eller kullvis avsatt sediment sträcker sig i den östra kanten åt norr. Den östra halvan är inte lika välutbildad och tydlig men visar på en mer komplex avsmältning.

Hela området är bevuxet med tallskog med inslag av framförallt gran men även björk. Den norra och södra delen utgörs av lavrik tallhed med ljung som dominerande art i fältskiktet. Mellan de utpräglade hållmarkerna finns skog med ett rikare inslag av bärris som blåbär och lingon, i fuktigare delar förekommer även arter som odon och skvattram.

Inom norra delen finns enstaka bestånd av den rödlistade mosippan (VU). Denna art förekommer också sparsamt i områdets sydöstra del, där tillsammans med backsippa. Den sistnämnda arten finns i spridda exemplar längs stora dynens sydsida. I nordväst finns ett litet bestånd av den rödlistade arten cypresslummer (VU).

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

-Behåll naturreservatet intakt

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerar

Inventeringsdatum

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Naturvårdsöversikt T-län
Översiktlig Naturinvent. Askersund
1980

Tidigare ID nr

T 89 samt 82:120

Vissbodamon G5

ID internt: 126   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsrygg   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsryggen ger ett sammanhang till de övriga glacifluviala formerna i Vissbodaområdet. Glacifluviala sediment såsom åsryggar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer.

Beskrivning

Öster om riksväg 50 i bebyggt område finns en ryggform i NV-SO-lig riktning. Ryggformen är s-formad och 1-2 m hög. Ryggen blir mindre och otydligare åt öster och en dödisgrop finns på norra sidan där ryggen avslutas. Ryggen ger ett sammanhang till de övriga formerna i området. Vissbodamon består av ett deltaplan med ryggformer och kullar i ett dödislandskap. Ryggarna har tidigare felaktigt benämnts som fixgsanddyner.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Åsbro 1

ID internt: 127 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Åkerholme Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åkerholmen Ö om Vissboda har naturvärden knutna till de äldre och grövre träden samt till den döda veden. Åkerholmar är biotopskyddade enligt det generella biotopskyddet i odlingslandskapet.

Beskrivning

Öster om Vissboda finns en åkerholme med grövre träd. I den lilla dungen som finns på holmen växer en lind som mäter 10 dm i stamdiameter. I kanten av dungen står även en grövre tall, 5 dm i diameter, samt fyra stycken spärrgreniga askar med en diameter närmare 5 dm.

Fältskiktet är lundartat med en dominans av liljekonvalj. Bottenskikt saknas då marken till största delen är bar. Klen död ved förekommer i måttlig omfattning.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-07-01

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Åsbro 2

ID internt: 128

Naturvärdesklass: A2

Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Lövsumpskog Areal (ha): 25

Naturvärdesbedömning

Lövsumpskogen 700 m nordost om Åsbro har sina naturvärden knutna till den fuktiga snåriga miljön. Området har potential att hysa en mångfald av såväl fåglar och insekter som svampar, lavar och mossor. Tidigare uppgifter gör gällande att nissöga och eventuellt grönling finns i Tisaren och dessa båda arter skulle också kunna finnas i bäcken som rinner genom sumpskogen. Stora mängde märkräfter (*Gammarus pulex*) indikerar goda pH-förhållanden och en allmän förekomst av bäcksländan *Nemurella pictetii* indikerar låg organisk belastning.

Beskrivning

Ungefär 700 m nordost om Åsbro ligger en lövsumpskog. Trädskiktet domineras av klibbal och spretiga häggar som bidrar till att ge området en karaktär av svårtillgänglighet. Det finns även mindre inslag av björk och gran. Många av alarna är grova med en stamdiameter på ca 4 dm och vissa växer på socklar. Fältskiktet domineras av skogssäv. I området finns rikligt med död ved av olika grovlek och i olika nedbrytningsstadier. Genom sumpskogen rinner en delvis dikad bäck, ca 1,5 m bred och 1-2 dm djup. Bottensubstratet i bäcken består av sand med inslag av detritus och finsediment. Bottenfaunaprovgogs 2005-11-23. Stora mängder märkräfter (*Gammarus pulex*) indikerar goda pH-förhållanden. Nattsländan *Nemurella pictetii* indikerar låg organisk belastning. Starka renvattenindikatorer saknas vilket är lite anmärkningsvärt. Det fanns mycket tvåvingelarver (myggor och harkrankar) vilket tydligt visar att vattnet är lugnflytande och att botten är mjuk.

Känslighetsbedömning

Exploatering av lövsumpskogen riskerar att förstöra en miljö som har potential att hysa ett rikt fågel- och insektsliv. Den relativt rikliga förekomsten av död ved i en fuktig miljö indikerar att det även kan finnas rara kryptogamer i området. Deras livsmiljö skulle riskeras vid en exploatering av området.

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Vidtag åtgärder för att skona fågellivet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson

Inventeringsdatum 2006-11-16

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Bladsjön 1

ID internt: 126   Naturvärdesklass: A2   känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Areal (ha): 2,0

Naturvärdesbedömning

Bladsjöns naturvärden utgörs främst av förekomsten av det rödlistade klotgräset (VU) som har minskat kraftigt i Sverige men som finns talrik på flera platser kring sjön. Sjön har dessutom ett värde som bad- och fiskesjö.

Beskrivning

Bladsjön är belägen ett par km väster om Åsbro. Den är egentligen den nordöstra delen av sjön Tibon. Omgivningarna utgörs till stora delar av barrskog. Längs den norra sidan finns några sommarstugor och en badplats. Försök till provtagningar gjordes 2005-11-23 men isen på sjön var så tjock att endast ett ekmanhugg kunde göras på två meters djup samt ett håvningsprov efter bottenfauna i strandkanten. Det rödlistade klotgräset (VU) växer på flera platser runt sjön. Klotgräset växer på grunda stränder av näringsfattiga sjöar och gölar. Helst ska botten bestå av finkorniga jordarter med mycket tunt dylager. Under vatten och likaså helt torrlagt blir den ofta steril. Klotgräset har minskat kraftigt och är nu mycket sällsyntare än tidigare, vilket kan bero på den tilltagande eutrofieringen av våra sjöar och vattendrag. Den ökande igenväxningen av sjöar och vattendrag samt det minskande betet av stränder och dammkanter är det största hotet mot klotgräset. Fiskfaunan i sjön utgörs av vanliga fiskarter såsom gädda, abborre och mört. Dessutom finns signalkräfta. (uppgifter från markägaren).

I Bladsjön togs bottenhugget på 2 meters djup och därför liknar det mer ett litoralprov än ett profundalprov i sin artsammansättning. Talrikast var fjädermygglarver men det fanns också nattsländor, fåborst-/glattmaskar och husbyggande nattsländor.

I litoralzonen var sötvattensgråsuggan, vassländor och fjädermygglarver de vanligaste grupperna.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till sjön under byggtiden.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.
- Lägg inte schaktmassor så att de vid regn läcker till sjön.
- Bygg bro för att undvika nåverkan

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson

Inventeringsdatum 2007-11-26

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Bladsjön 2

ID internt: 130   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Blandskogsback   Areal (ha): 0,27

Naturvärdesbedömning

300 m sydväst Västanå rinner en bäck vars främsta naturvärden är knutna till de forsande partierna som har potential att hysa en intressant fauna av bottenlevande organismer och fisk. Vid strandkanterna strax nedströms Bladsjön växer signalarten strutbräken som signalerar om näringsrika och mullrika förhållanden. Detta i kombination med en skuggad miljö ger potential för området att hysa en intressant lundflora.

Beskrivning

300 m sydväst Västanå rinner en bäck mellan Bladsjön och dammen söder om Västanå. Bäckens är rak och forsande närmast Bladsjön för att efter vägen som korsar vattendraget bli mer långsamt rinnande ner till dammen. I de forsande partierna finns grovkornigt material med allt från grus till småstenar och block. I de mera lugnflytande partierna förekommer inslag av block tillsammans med finsediment. Närmast Bladsjön omges bäcken av lövskog med björk, al, asp och med inslag av tall. Träden har en stamdiameter på 2-4 dm. Närmare dammen är bäcken omgiven av granskog där träden har en diameter på 3-6 dm. Här växer även sparsamt med al med diametern 3-4 dm. Strax nedströms Bladsjön växer signalarten strutbräken. Växtligheten är för övrigt trivial med humleblomster, älggräs och tuvtätel på land och mannagräs och kaveldun i vattnet. Växtligheten i vattnet är tämligen sparsam med undantag av närmast dammen där det växer rikligt med kaveldun. Död barrved förekommer i barrskogen innan utloppet i dammen. Den har diametern 2-4 dm och finns både på land och i vattnet.

Känslighetsbedömning

Vid en exploatering riskerar vattnet att påverkas av utsläpp från anläggningsmaskiner och av grumling om grävning sker i vattnet. Detta innebär i förekommande fall påverkan på organismerna i vattnet. Stränderna och dess växtlighet kan förstöras av maskiner i arbete.

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik schaktning i grovkorniga bottnar
- Hindra grumling
- Stör ej vattnets naturliga lopp, hastighet etc

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Robert Björklind   Inventeringsdatum 2006-12-17   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

sb n

ID-intern: 131 Nat ädesass: A2 Känslighetsass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Vattendrag Areal (ha): 00,2

Naturvärdesbedömning

Åsbroån har sina naturvärden knutna till sin storlek och sin fuktpräglade omgivning. Ån och dess omgivningar utgör en viktig biotop för många fåglar och insekter. Ån kan även hysa sällsynta fiskar och i omgivningarna finns goda livsmöjligheter för en mångfald av kryptogamer. Den rödlistade tickan videticka (NT) finns noterad från 1996 i området mellan järnvägen och Åsasjön vilket indikerar att andra sällsynta arter av mossor och lavar knutna till fuktiga miljöer kan finnas här.

Beskrivning

Åsbroån rinner från Bladsjön genom Åsasjön och ut i Tisaren. Mellan järnvägen och Åsasjön rinner ån lugnflytande genom en sumpskogsmiljö. Träskiktet utgörs av klibbal och björk varav några har en stamdiameter på upp till 5 dm. Det finns även inslag av ask, asp och gran. I åkanterna finns stora bestånd med jättegröe, i övrigt domineras fåltskiktet av näringsgynnade arter som älggräs, tuvtåtel, grenrör och brännässlor. Här och var växer även en lundartad flora med liljekonvalj och majbräken. Klen liggande död ved förekommer rikligt tillsammans med enstaka grövre lågor. Stående död ved förekommer mycket sparsamt. Den rödlistade tickan videticka (NT) finns noterad från 1996 i Artdatabankens register över rödlistade arter i sumpskogen. Arten är känd från 24 lokaler 2005 i hela landet. Bäver finns, eller har varit på besök, i området, vilket syns på några bäverfällda björkar. Uppströms järnvägen finns en tät björksumpskog. Ån är 5-10 m bred. Håvning efter nissöga och eventuella musslor gav ingen fångst.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden och grumling måste undvikas.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.
- Bygg bro för att undvika nåverkan

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera Inventeringsdatum 2006-11-16 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Sagabäcken

ID internt: 132 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Vattendrag Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Vattendraget väster om Slumpen har sina naturvärden knutna till sitt naturliga lopp. Det har dessutom ett värde som biflöde till Åsbroån.

Beskrivning

Väster om Slumpen rinner ett vattendrag från söder som ansluter till Åsbroån. Närmast Åsbroån är vattendraget dikat men knappt 200 m uppströms är loppet naturligt slingrande till meandrande med några mindre översvämningsområden. Vattnet är mestadels strömmande med korta forsar över rötter och nedfallna grenar. Det finns mycket ved i vattnet och bottensubstratet är finsediment, detritus och ett fåtal större block. Träskiktet närmast bäcken består av al, mest sly men några högresta med en stamdiameter på uppemot 4 dm. I de yttre omgivningarna dominerar gran. Vattendraget är ca 1,5 m brett och 1,5 dm djupt.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson

Inventeringsdatum 2006-11-16

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Åsbro

ID internt: 133 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: VÅTMARKER Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Den mindre mossen med den anslutande skogstjärnen samt Kållsjön NV om Hylletorp har naturvärden knutna till de fuktiga stränderna som utgör livsmiljö för många intressanta organismer. Värdena är även knutna till områdets intakta hydrologi. I den här typen av miljöer finns alltid mycket insekter vilket också gör miljön attraktiv för många fåglar. Vattenmiljön med omgivning är också livsrum för grod- och kräldjur.

Beskrivning

Ca 600 m NV om Hylletorp ligger en liten mosse som mot väster övergår i en skogstjärn. Mossen är glest bevuxen av ung tall, 1 dm i brösthöjdsdiameter. Ett mindre inslag av glasbjörk förekommer också.

Mossen omges av ett utvecklat laggkärr. I fältskiktet förekommer arter som gräsull, vattenklöver och olika starrarter. Bottenskiktet domineras av vitmossa med inslag av björnmossa. I kanten av tjärnen växer arter som vass, sjöfräken och missne. I den öppna vattenmassan förekommer gul näckros och nate.

100 m NV om mossen ligger den lilla skogssjön Kållsjön. Vass och näckrosor är den dominerande vegetationen i sjön. Sjöns stränder utgörs i huvudsak av vitmossa. I mossan växer tranbär och gräsull tillsammans med olika starrarter. I strandkanten står även spridda tallar och glasbjörk. I väster finns sjöns frånflöde i form av ett igenväxande dike.

Området ligger utanför nuvarande utredningsområde (05-12-20)

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

-Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2007-0 -61

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Åsbro 3

ID internt: 135 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: ÖVRIGA MILJÖER Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Lokalen har naturvärden knutna till den rödlistade arten strandlummer (NT). Strandlummer är en konkurrenssvag art som minskat kraftigt i landskapet på grund av upphörd hävd av å- och sjöstränder samt reglering av sjöar och åar.

Beskrivning

Lokal för den rödlistade arten strandlummer enligt utdrag ur Artdatabankens register över rödlistade arter. Arten hittades senast 2002. Lokalen ska vara en våtmark. Platsangivelsen bör kontrolleras.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Behov av ytterligare kunskap

Kontroll av att platsangivelsen är korrekt.

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-10-11

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Stenkumla 1

ID internt: 136 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Allé, Park-trädgårdsmiljö Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Vid Stenkumla finns en trädgårdsmiljö och en allé med ädellövträd. Allén fortsätter med avbrott för järnvägen på andra sidan. De största naturvärdena här är knutna till en alm och två lönnar med stamdiametrar på 8-10 dm. Träden har grov barkstruktur, döda stampartier och insektsnag. Grova och gamla ädellövträd är sällsynta i dagens landskap och dessa träd börjar utveckla naturvärden. De är ett viktigt inslag i naturmiljön eftersom de är både habitat och spridningsvägar för lavar och insekter.

Beskrivning

I Stenkumla, finns en trädgårdsmiljö och en allé med ädellövträd. Allén fortsätter på andra sidan järnvägen med en alm. Trädgården och allén som fortsätter mot järnvägen är bevuxna med lind, alm och lönn i storlekarna 5-10 dm med inslag av klibbal och bjfirk. De grivsta träden är en alm, 10 dm i stamdiameter, på fistra sidan av järnvägen och två lönnar med en diameter på 8 dm på västra sidan av järnvägen. Påverkan av hamling för mer än 20 år sedan kan skönjas och lönnarna har tydliga stamskador. Både almen och lönnarna har grov barkstruktur och lönnarna har tydliga spår av insektsnag. En av lönnarna har stora stamskador med blottad ved som följd.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Undvik om möjligt avverkning
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström Inventeringsdatum 2006-07-17 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 12

ID internt: 137 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsrygg Areal (ha): 4,4

Naturvärdesbedömning

Området består av en 600 m stor och mäktig åsrygg med tydlig getryggskaraktär i äldre tallskogsmiljö och ligger inom riksintresset Lerbäcksmon. En rödlistad art, skrovlig taggsvamp (VU) finns registrerad i området. Allt detta ger mycket höga värden. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck är riksintresse med dess ryggar och kullar som är i sin helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

En stor och mäktig ås i nordlig riktning påbörjas ett par hundra meter söder om Lerbäcks samhälle på östra sidan av järnvägen. Åsen omnäms i SGU skrift för området och är ca 600 m lång. Kanten i väst är väl definierad och brant medan östsidan stundvis är mer flack. I mitten av åsen har ryggen en getryggsform. Åsen avslutas i norr mot ett flackare område och en skarp kant markerar en dödisgrop. En rödlistad art, skrovlig taggsvamp (VU), finns registrerad i områdets sydvästra del från 1993. Miljön i området gör det möjligt att arten kan finnas kvar.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Översiktlig naturinventering av
Askersunds kommun 1980

Lerbäcksmon G 11

ID internt: 137 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsrygg Areal (ha): 2,3

Naturvärdesbedömning

Området består av en hög och välutbildad rygg och ligger inom riksintresset Lerbäcksmon. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Området ligger väster om järnvägen och är en hög och välutbildad rygg som i början har getryggskaraktär, löper i OV-lig riktning. Ryggen blir mindre och kanterna mindre definierade åt öster där den avslutas efter ca 200 m.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Översiktlig naturinventering av
Askersunds komm. 1980

Lerbäcksmon G 10

ID internt: 13 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Ryggar och ravin Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Området består av kullar och oregelbundna ryggar. I söder finns en ravinbildning med flat botten som ingår i ett särskilt område med högt naturvärde. Området ligger inom riksintresset Lerbäcksmon och är en del av alla de glacifluviala former som finns i området. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Området består av kullar och oregelbundna ryggar. I söder finns en ravinbildning med flat botten som ingår i ett särskilt område med högt naturvärde. Ravinen kan ha bildats när smältvatten runnit längs en iskant. Kanterna mot denna ravin är ca 2m djupa och branta. Kullarna och ryggar tar vid efter den avgränsande ravinen. Öster om järnvägen är marken lägre och troligtvis har en dödis legat kvar där en längre tid.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerat

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Barnabrobäcken

ID internt: 140   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: -Vattendrag i sumpskog   Areal (ha): 3,3

Naturvärdesbedömning

Bäckravinen längs Barnabrobäcken på västra sidan av järnvägen har höga naturvärden knutet till alsumpskog, en källa och en naturlig skogsbäck. Trädskiktet som domineras av gran och klibbal är bitvis tätt och har också en lång historia av slutenhet vilket signalarten krusig ulota samt en skuggfördragande lundflora med signalarterna vårärt och blåsippa indikerar. Till naturvärdena hör också en gran med en stamdiameter på 10 dm och omkring 5 m höga lodytor på flera jättelika flyttblock. Mellan blocken finns grottor som är flera meter djupa. Prov på bottenfaunan indikerar att bäcken är relativt opåverkad. Märkräftan *Gammarus pulex* indikerar att pH inte understiger 5.5, dagsländorna *Heptagenia sulphurea*, *Leptophlebia marginata* och *L. vespertina* indikerar rent vatten, bäcksländan *Nemurella pictetii* (relativt ovanlig) indikerar låg organisk belastning.

Beskrivning

Bäckravinen längs Barnabrobäcken på västra sidan av järnvägen har höga naturvärden knutna till alsumpskog, en källa och en naturlig skogsbäck. I väster begränsas den cirka 4 meter djupt nedskurna ravinen av en grusväg och i öster av järnvägsbanken. Området är cirka 400 m långt och 50 meter brett. Trädskiktet är flerskiktat och bitvis välslutet och domineras av gran i storlekar mellan 0,5-3 dm i stamdiameter. I flodplanet närmast bäcken dominerar klibb- och gråal med inslag av glasbjörk. En gammal grov gran finns i områdets västra del där en källa springer upp. Källan användes av de boende i Brånstahult och är skyltad. Flera upprinnor bidrar till genomsilande markvatten. Fältskiktet är bitvis gles och bevuxet med missne, kråklöver, bäckbräsma, gullpudra och skogssäv. Grenrör breder ut sig på några ställen. Bottenskiktet domineras av vitmossor och björnmossa. Död ved förekommer sparsamt till allmänt och består av björk-, gran- och sälglågor samt några enstaka stående döda björkar och granar. Bäcken som är svagt meandrande i den här sträckan är 0,5-1 meter bred, mest lugnflytande och beskuggad. Det finns några få porlande partier över rötter och nedfallna träd och grenar. Bottensubstratet består av sand, fensediment och organiskt material. Prov på bottenfaunan togs 2005-11-23. Totalt hittades 16 taxa och här fanns märkräftan *Gammarus pulex* som indikerar att pH inte understiger 5.5. Dagsländorna *Heptagenia sulphurea*, *Leptophlebia marginata* och *L. vespertina* indikerar rent vatten, bäcksländan *Nemurella pictetii* (relativt ovanlig) indikerar låg organisk belastning. Det fanns också mycket tvåvingelarver (myggor och harkrankar) vilket tydligt visar att vattnet till stora delar är lugnflytande och att botten är mjuk.

Öster om järnvägen är bäcken dikad. Närmiljön är ursprungligen densamma som i väster men påverkad av skogsbruk.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Lämna en skyddszon för att hindra störning av luftfuktigheten
- Undvik om möjligt avverkning
- Lämna kvar död ved i området
- Stör ei vattnets naturliga löpp. hastighet etc

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerar

Inventeringsdatum 2006-07-17

Ändrad 2006-01-17

Lerbäcksmon G 9

ID internt: 141 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Åsrygg Areal (ha): 2

Naturvärdesbedömning

Åsryggen ingår i riksintresset Lerbäcksmon som en del av alla de glacifluviala former som finns i området. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Ett mellanrum på 200 meter skiljer denna ås från åsen närmast söder om. Denna rygg är lika hög och bred som ryggen i söder och skärs även denna av järnvägen. Ryggen fortsätter åt öster i ca 100 meter.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 7

ID internt: 142 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Åsrygg Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsryggen ingår i riksintresset Lerbäcksmon som en del av alla de glacifluviala former som finns i området. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Denna rygg är större och rundare jämfört med åsryggen närmast söder om. Ryggen är dock avskuren av järnvägen i öster och fortsättningen av åsen har inte lika tydlig form.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 7

ID internt: 143 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsrygg Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsryggen ingår i riksintresset Lerbäcksmon som en del av alla de glacifluviala former som finns i området. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

En låg kullformig ryggform i OV-lig riktning löper mellan vägen i norr och flack åkermark i söder. Detta är den första av tre parallella ryggar efter varandra.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 6

ID internt: 144 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Kullar och ryggar Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Områdets kullar och ryggar är mer eller mindre tydliga och får naturvärde eftersom de ingår i riksintresset Lerbäcksmon som en del av alla de glacifluviala former som finns i området. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Området består av kullar och ryggar som är mer eller mindre tydliga. Järnvägen och en väg skär igenom en del av ryggarna. Norr om detta område börjar marken bli platt och inga tydliga former finns.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 5

ID internt: 145 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsryggar Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsryggen är välfomod och opåverkad av täkt. Den bidrar som en del till riksintresset Lerbäcksmon med sin typiska form. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Objektet består av en väl definierad ryggform som utmärker sig mot områdets lite mindre kullar och ryggar.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 3

ID internt: 146 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsrygg Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsryggens naturvärden är knutet till dess välformade rygg, längd på 1800 m samt höjd och bidrar till riksintresset Lerbäcksmon. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

En bitvis hög och välformad rygg sträcker sig in i korridoren från NO. Ryggen är i sin helhet 1800 m lång och nämns i SGU skrift för kartbladet. I södra delen är ryggen uppbyggd i form av kullar. Järnvägen skär av ryggformen men ryggen fortsätter sedan på östra sidan.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera Inventeringsdatum 2006-11-27 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 4

ID internt: 147 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsryggar Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsryggarna bidrar till riksintresset Lerbäcksmon med sin typiska form för ett dödislandskap. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Objektet består av två ryggar i NO-lig riktning som böjer av mot norr i sin västra del. Den södra ryggen är fortsättningen på den 1800 m långa åsryggen och är uppbyggd i kullformer. Ryggen smalnar av lägre ned i terrängen och övergår till en låg tydlig ryggform. En svacka av dödisgropkaraktär finns norr om ryggen och en andra rygg ligger ca 40 m norr om den södra ryggen. Ryggarna är opåverkade och bildar tillsammans en typisk form för ett dödislandskap.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 2

ID internt: 148 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Kullar och ryggar Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Objektets formationer består av ryggar och kullar och ligger i riksintresset Lerbäcksmon och är redan genomskuren av vägar och järnvägar. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Söder om Rönneshyttan är deltatytan flack och består på vissa ställen av ryggar (2-3m höga) och mindre kullar bestående av isälvsmaterial. Inom detta område finns flera ryggar och kullar som genomskärs av både ägg och järnågg. Det fjärrgripande intrycket av storlek och riktning på kullarna kan dock fortfarande urskiljas.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 13

ID internt: 148 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Kullar och ryggar Areal (ha): 2,0

Naturvärdesbedömning

Området består av flera, mer eller mindre, tydliga kullar med svag rygiform på västra sidan av järnvägen och är opåverkat. Riksintressets speciella karaktär mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar börjar här från söder och hela riksintresset är som helhet av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Området består av flera, mer eller mindre, tydliga kullar med svag rygiform. Området är opåverkat och karaktären mellan flackt landskap och starten på kullskapet börjar här.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Lerbäcksmon G 1

ID internt: 150   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsrygg   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsryggen är den finast utformade ryggen i inventeringsområdet och ligger i riksintresset Lerbäcksmon. Området mellan Rönneshyttan och Lerbäck med dess ryggar och kullar är av stort geovetenskapligt värde. Liknande avsättningar hittar man bara på några ställen i Norrbotten och på det sydsvenska höglandet i Småland.

Beskrivning

Söder om Rönne är deltatytan flack och består av på vissa ställen av ryggar (2-3m höga) och mindre kullar, båda bestående av isälvsmaterial. Objektet består av en välformad rygg som börjar utanför området i öster och går i OV-lig riktning. Ryggen böjer av mot NV och ryggen får en mer kullig karaktär lägre ned i terrängen. Ryggen är helt orörd i de övre delarna och finast av ryggarna i inventeringsområdet.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2006-11-27

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Rönnehyttan 1

ID internt: 151   Naturvärdeklass: A3   Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Barrblandskog   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Blandskogen NV om Marieberg har naturvärden knutna till den flerskiktade trädstrukturen och till den döda veden som är viktig för många mossor, lavar och insekter. Ytterligare värden finns knutna till den grova sälgen i SO som har håligheter och döda grenar vilket är värdefullt för många insekter och andra småkryp.

Beskrivning

NV om Marieberg ligger denna fina lilla flerskiktade blandskog. Trädskiktet som är välslutet med luckor domineras av gran som står både som överståndare och underståndare i dimensioner mellan 1 och 7 dm i stamdiameter. Som överståndare står även tall i dimensioner upp till 5 dm. Andra förekommande trädslag är vårtbjörk och asp. I kanten mot åkermarken i SO står en fin gammal sälg som mäter 7 dm i diameter. Sälgen har håligheter och döda grenar.

Fältskiktet domineras av blåbär, vårfryle och kruståtel. I bottenskiktet förekommer hakmossa tillsammans men husmossa och thujamossa. Liggande död ved förekommer tämligen allmänt i dimensioner upp till 3 dm med inslag av enstaka grövre lågor. Stående död ved förekommer endast sparsamt.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Lämna kvar död ved i området

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-04

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Rönneshyttan 2

ID internt: 152   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Allé   Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Den dubbelsidiga allén vid Kilsand har naturvärden som är knutna till de grövre lönnarna. Värdena utgörs av trädens grova barkstruktur samt till de håligheter som finns. Grova och ihåliga ädellövträd är värdefulla framförallt för insekter men även för lavar och mossor.

Beskrivning

Vid Kilsand finns denna dubbelsidiga allé som består av 6 st lönnar. Lönnarna är i dimensioner från 4 dm till 10 dm i stamdiameter. Flera av träden har stamhåligheter och grov barkstruktur. På flera träd syns öäen spår efter säädäden. Allén står på tomtmark.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-04   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Rönnehyttan 3

ID internt: 153   Naturvärdeklass: A3   Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd   Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

De grova lönnarna vi Hörnesand har främst framtida naturvärden. Träden har ej ännu utvecklat strukturer som t.ex. håligheter. Dock har träden redan idag en grov barkstruktur. Grova ädellövträd är en bristvara i dagens landskap och dessa träd kommer inom ett tiotal år vara mycket värdefulla för bl.a. insekter.

Beskrivning

Vid Hörnesand på en tomt står två stycken lönnar som båda mäter 10 dm i stamdiameter. Träden har en grov barkstruktur men andra värdefulla komponenter saknas i dagsläget.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

-Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-04

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

J t a n

ID inte nt: 154 Nat ä des ass: A2 Käns ighets ass: 2. Mycket äns ig

Huvudnaturtyp: Vattendrag Areal (ha): 00,2

Naturvärdesbedömning

Joxtorpaån har sina naturvärden knutna till sin storlek och sina omgivningar, främst väster om järnvägen. Ån och kärret som ån rinner igenom utgör en viktig biotop för en mängd olika organismer.

Beskrivning

Joxtorpaån rinner från Djupsjön till Multen. Väster om järnvägen rinner ån genom Önnabokärren, ett varierat myrkomplex, där det bl.a. växer rikligt med älvmyskgräs. Mellan Joxtorp och järnvägen är ån svagt strömmande och nedströms järnvägen, där den rinner ut i kärrmarkerna, övergår ån till att bli mer lugnflytande. Ån omges av en gles trädriddå med flera luckor dominerad av al och björk i dimensioner kring 2 dm i stamdiameter. Enstaka grövre träd förekommer. I de talrika luckorna i trädsiktet finns ett frodigt fältskikt med arter som tuvtåtel och älggräs. Häradsekonomiska kartan från 1864 visar att områdena närmast ån då var öppna slåttermarker. Bottensubstratet i ån består till största delen av sand och finsediment med ett litet inslag av grus och sten. Där ån passerar under järnvägen utgörs bottensubstratet av sten och ån är mer strömmande. Håvning efter nissöga gjordes 2005-11-22 utan någon fångst. Däremot konstaterades att det fanns rikligt med *Gammarus pulex* samt ryggsimmare. *Gammarus pulex* visar att pH aldrig understiger 5.5.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Undvik uppsplittring av området
- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden och grumling måste undvikas.
- Underentreprenörer ska använda de "miliövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerat

Inventeringsdatum 2004-05-04

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Önnabo

ID internt: 155   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Trädbärande hage   Areal (ha): 4,4

Naturvärdesbedömning

Betesmarken 200 m NO om Önnabo har naturvärden framförallt knutna till den hävdgynnade floran som förekommer öyckvis i den östra delen av hagen. Förekommande arter som indikerar en långvarig hävdkontinuitet är bl.a. bockrot, jungfrulin, darrgräs och vårbodd. Värden finns även knutna till de gamla björkarna med skorp bark. Området tangerar korridoren i nordöstra kanten.

Beskrivning

200 m NO om Önnabo ligger denna betesmark. En stor del av betesmarken är kulturbetesmark dvs gammal åkermark som numera betas. Denna del av betesmarken är till större delen päxerkad ax tidigare gödsling och floran är därmed trivial. I öster där den öppna kulturbetesmarken åxergår i en trädbärande naturbetesmark har dock gödseffekten avtagit och bl.a. förekommer mattor ax gräbbla. I den trädbärande naturbetesmarken har gran och tall planterats mellan de vackra gamla björkarna, av vilka flera har skorp bark. Andra förekommande låxträd är lönn och rönn.

Floran är som rikast i luckorna bland träden där solen kan nå ner till marken. Förekommande arter som alla indikerar en långvarig hÖd är xärbrodd, gräbbla, bockrot, liten blåklocka, darrgräs, jungfrulin och gökärt. I de tätt trädklädda delarna står mera skuggtåliga arter som blåsippan och nattviol.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att ej störa betande djur
- Boskap ska enkelt kunna föras till området
- Använd ej området som upplagringsplats

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerar

Inventeringsdatum 2004-05-04

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Äng- och hagmarksinventeringen.
Översiktlig naturinventering av
Askersunds kommun 1980

Tidigare ID nr

82:28

Hagagölen

ID internt: 156 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: VÅTMARKER Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Hagagölen har naturvärden knutna till vattenmiljön och stränderna. I den här typen av miljöer finns alltid mycket insekter vilket också gör miljön attraktiv för många fåglar. Vattenmiljön med omgivning är också livsrum för grod- och kräldjur.

Beskrivning

Strax norr om Dunsjö ligger Hagagölen som är en liten skogssjö. Gölen omges av mossmark, på stränderna växer vitmossa och i denna vattenklöver och ängsull. I den fria vattenmassa växer gul näckros.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

-Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi och vattenmiljö

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera Inventeringsdatum 2004-08-05 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Brahusagölen

ID internt: 157   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: VÅTMARKER   Areal (ha): 0,72

Naturvärdesbedömning

Brahusagölen har naturvärden knutna till vattenmiljön och stränderna. I den här typen av miljöer finns alltid mycket insekter vilket också gör miljön attraktiv för många fåglar. Vattenmiljön med omgivning är också livsrum för grod- och kräldjur.

Beskrivning

Strax norr om Dunsjö ligger även Brahusagölen som liksom Hagagölen är en liten skogssjö. Även denna göl omges av mossmark, på stränderna växer vitmossa och i denna vattenklöver och ängsull. I den fria vattenmassa växer gul näckros.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

-Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi och vattenmiljö

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-08-05   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Dunsjö 1

ID internt: 157 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Vattendrag Areal (ha): 2

Naturvärdesbedömning

Den lilla bäcken väster om Dunsjö har sina naturvärden knutna till sitt naturliga lopp och sin heterogenitet. Här finns både forsande sträckor och lugnflytande partier i sumpskog. Detta syns tydligt på bottenfaunan där *Nemurella pictetii* (relativt ovanlig) fanns uppströms medan dykarskalbaggar som indikerar en mer stillstående miljö fanns nedströms i sumpskogsmiljön.

Beskrivning

Väster om Dunsjö rinner ett litet vattendrag i nordlig riktning. Ungefär 50 m söder om järnvägen är bäcken naturligt forsande i en tät ungskog. Bottensubstratet är block, sten, grus och sand och på blocken och stenarna växer näckmossa. Bredden är ca 0,5 m och djupet ungefär 0,1 m. Närmast järnvägen är bäcken dikad. Norr om järnvägen breder bäcken ut sig i ett litet kvillområde av sumpskogskaraktär. Här växer al, björk och gran, i viss mån på socklar. Fältskiktet domineras av olika starrarter, grenrör och skogssäv med inslag av bl.a. topplösa och sjöfräken. I bäcken finns enstaka block, i övrigt består bottensubstratet mest av organiskt material. Prov på bottenfaunan togs 2005-11-22 både uppströms och nedströms järnvägen. Det fanns fler taxa nedströms (19 st) än uppströms (9 st). *Nemurella pictetii* (relativt ovanlig) fanns uppströms medan dykarskalbaggar som indikerar en mer stillstående miljö fanns nedströms i sumpskogsmiljön.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden och grumling måste undvikas.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson

Inventeringsdatum 2006-11-22

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Dunsjö 5

ID internt: 157   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: ÖVRIGA MILJÖER   Areal (ha): 0,06

Naturvärdesbedömning

Lokalen har naturvärden knutna till den rödlistade arten mosippa (VU). Mosippa växer numer nästan uteslutande på isälvsmaterial i anslutning till rullstensåsar och sandfält. I Närke och Östergötland finns bara enstaka lokaler kvar. Mosippa är fridlyst i hela landet.

Beskrivning

Lokal för den rödlistade mosippan (VU) intill vägen vid Dunsjö. Mosippa växer numer nästan uteslutande på isälvsmaterial i anslutning till rullstensåsar och sandfält. De senaste 50 åren bedöms populationen ha minskat med åtminstone 50% i Syd- och Mellansverige. I Närke och Östergötland finns bara enstaka lokaler kvar. Många lokaler har förstörts genom grustäkt. Mosippa är fridlyst i hela landet.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Var aktsam om växtplatsen

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare

Inventeringsdatum

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Dunsjö 2

ID internt: 160   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Allé   Areal (ha): 0,27

Naturvärdesbedömning

Ädellövsallén vid Ortele har naturvärden knutna till de gamla och grova ädellövträden. Det biologiska värdet av alléer är knutet till både själva träden som livsmiljöer men de har även en viktig landskapsekologisk funktion som spridningsvägar. Alléer knyter samman olika miljöer i landskapet på ett positivt sätt. De ökar drastiskt det möjliga livsutrymmet för organismer som inte trivs i det öppna landskapet. Äldre träd utvecklar med tiden en lång rad småmiljöer som murken ved och håligheter. Många fåglar och även fladdermöss finner sitt sommarviste i trädens håligheter. På trädens stammar kan lavar, mossor och svampar finna livsmiljöer.

Beskrivning

Utmed infartsvägen till gården Ortele ligger denna vackra ädellövträdsallé. I allén står tio stycken träd, fyra ekar och sex askar. De grövsta träden är 11 dm i stamdiameter och resterande något mindre grova. Flera av träden har stamhåligheter med mulm. Träden har relativt grov barkstruktur med skorplavssamhällen.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Vidtag åtgärder för att undvika körskadorna

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-08-05   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Dunsjö 3

ID internt: 161 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Öppen hage Areal (ha): 2,3

Naturvärdesbedömning

Den igenväxande betesmarken SV om Ortele har naturvärden som är knutna till den hävdgynnade floran. Tyvärr står området obetat och de hävdgynnade arter som förekommer, däribland gullviva och bockrot, kan komma att försvinna på sikt. Värden finns också knutna till trädskiktet som den grova och grovbarkiga björken som står mot järnvägen.

Beskrivning

SV om Ortele ligger denna igenväxande trädbärande betesmark. I trädskiktet växer företrädesvis vårtbjörk tillsammans med rönn. Mot järnvägen står en grov björk med ihopvuxna dubbelstammar som mäter 9 dm i stamdiameter. I buskskiktet står spridda enar. Betesmarken är kuperad med en höjdrygg centralt och svacka i väster. De höglänta delarna är magra och torra sandmarker.

Området har inte betats på länge och örnbräken har vandrat in. Floran är annars av torrängstyp med en stor förekomst av rödven. Trots att området inte betats på länge förekommer flera hävdindikatorer som gullviva, liten och stor blåklocka, bockrot och backnejlika.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Använd ej området som upplagringsplats
- Var aktsam om rotsystemet
- Vidtag åtgärder för att undvika körskador

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera Inventeringsdatum 2004-08-05 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Äng- och betesinventeringen 82:30

Dunsjö 4

ID internt: 162 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Lövskog Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Svackan med lövträd N om Runsala ravin har naturvärden knutna till lundmiljöer. Värdena består i den stora andelen lövträd, förekomsten av död ved samt signalarter som blåsippa.

Beskrivning

100 N om Runsala ravin ligger denna svacka med lövträd som ingår i en betesfälla tillsammans med kulturbetesmark. Trädskiktet är tvåskiktat med björk och asp som dominerande trädslag, i dimensioner upp till 4 dm i stamdiameter. I buskskiktet står hassel.

Fältskikt förekommer sparsamt med arter som liljekonvalj, strutbräken och blåsippa. Bottenskik saknas. Död ved förekommer i tämligen stor omfattning.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

-Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-08-05

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Runsala ravin

ID internt: 163   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: -Lövsjogsbrant   Areal (ha): 16,6

Naturvärdesbedömning

Runsala ravin med omgivning har höga skogliga naturvärden. Värdena är knutna till områdets stora andel lövträd varav flera är äldre och skogens flerskiktade struktur. Värden finns även knutna till den stora mängden död ved som är en förutsättning för flera av de rödlistade svampar som förekommer i området, bl.a. vågticka (NT), veckticka (NT) och vit vedfingersvamp (NT). Död ved är även värdefullt för en rad insekter, lavar och mossor. Det finns även naturvärden knutna till fältskiktet med signalarter som strutbräken och blåsippan.

Beskrivning

Runsala ravin med omgivning är en lövskog i östsluttning med en djup ravin. Lövsjogen är en igenvuxen ängs- och betesmark och marken är relativt näringsrik. Trädskiktet har en flerskiktad struktur med asp och björk som de dominerande trädslagen, men det finns även delar där gran dominerar. Asp står som överståndare i dimensioner upp till 8 dm i stamdiameter, men den förekommer främst i dimensioner mellan 2 och 3 dm. Även björk står som överståndare i dimensioner upp till 6 dm men förekommer främst omkring 2 dm i diameter. Granen förekommer i dimensioner upp till 7 dm som överståndare men mer frekvent i dimensioner mellan 2 och 4 dm. Som underståndare står främst ask i dimensioner mellan 1 och 2 dm, även enstaka grövre ask, 8 dm, förekommer. Utöver nämnda trädslag förekommer även skogsalm, rönn, skogslind, klibbal, sälj samt en 9 dm grov och spärrgrenig oxel. I det nordvästra hörnet av området står en spärrgrenig ek med en diameter som närmar sig 15 dm inträngd bland yngre träd. I buskskiktet står hassel främst med en diameter omkring 3 dm men det förekommer buketter med diametrar upp till 8 dm.

Marken är fuktig och skuggad vilket präglar det sparsamt förekommande fältskiktet. Fältskiktet domineras av liljekonvalj. Andra intressanta arter som förekommer i området är strutbräken och blåsippan. Området har även en intressant flora av mark- och vedsvampar med bl.a. de rödlistade arterna vågticka (NT), veckticka (NT), vit vedfingersvamp (NT) och almkrämsskinn (NT). Flera intressanta signalarter förekommer också som kandelabersvamp, grönnopping och purpurticka, varav de två sistnämnda tidigare varit rödlistade.

Liggande död ved, i olika nedbrytningsstadier men mycket nytt, förekommer allmänt i dimensioner upp till 3 dm. Enstaka grövre lågor finns också. Stående död ved förekommer sparsamt i samtliga dimensioner.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik uppsplittring av området
- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Lämna kvar död ved i området
- Använd ej området som uppållningsplats

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerade

Inventeringsdatum 2004-08-05

Ändrad 2006-01-17

Rungla ravin

ID internt: 163

Naturvärdeklass: A1

Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Tidigare inventering Naturvårdsöversikt T-län.
Värdefull skog, statlig mark.
Översiktlig naturinventering a
Askersunds kommun 1980.**Tidigare ID nr**

82:70

2680

Solberga äng

ID internt: 164   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Träd- och buskbärande hage   Areal (ha): 3,2

Naturvärdesbedömning

Solberga äng har naturvärden som framförallt är knutna till den hävdgynnade floran. Flera intressanta indikatorer för långvarig hävd förekommer som jungfrulin, darrgräs och sommarfibbla. Ytterligare värden finns även knutna till de grövre ädellövträden som är viktiga livsmiljöer för många lavar, svampar, mossor och insekter.

Beskrivning

Solberga äng är en trädbärande betesmark med lång hävdkontinuitet. Delar har tidigare brukats som slåtteräng och vissa partier kan även ha varit uppodlade under någon period. Betesmarken ligger i den branta östsluttning som är en del av Mariedammsförkastningen. Träd- och buskskiktet är i no och söder i dagsläget mycket tätt med arter som ask, björk och hassel. I dessa delar är grässvålen till viss del upplöst. Centralt står träden mer spritt och här är mer öppet med en tätare grässvål. Här och var står fina spärrgreniga askar i dimensioner mellan 6 och 11 dm i stamdiameter. I buskskiktet står här nypon, en och hassel.

Floran är hävdgynnad med arter som vårbrodd, liten blåklocka, jungfrulin, rödklint, darrgräs och sommarfibbla. Den dominerande vegetationstypen är rödvenäng som övergår i torräng i de torraste delarna.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att ej störa betande djur
- Boskap ska enkelt kunna föras till området
- Använd ej området som upplagringsplats

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerade

Inventeringsdatum 2006-07-12

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Äng- och hagmarksinventeringen
Naturvårdsöversikt T-län.
Översiktlig naturinventering av
Askersunds kommun 1980.

Tidigare ID nr

82:29
82:70

Mariedamm 1

ID internt: 176 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Ädellövskog Areal (ha): 2,3

Naturvärdesbedömning

Ädellövskogen 300 m SO om Solberga har främst framtida naturvärden. Idag finns värden knutna till den flerskiktade trädstrukturen. De största värden idag är dock knutna till de gamla och grova askarna samt till den döda veden. Området har liknade strukturer som det närliggande området Runsala ravin med omgivning, vilket innebär att det är möjligt för de arter som förekommer där att sprida sig vidare till detta område med tiden.

Beskrivning

Lévskogen 300 m SO om Solberga är tvåskiktad till glest flerskiktad. Det dominerande trädslaget är ask med inslag av björk. Den dominerande trädslags dimensionen är 3 dm i stamdiameter. I kanten av åkermarken i den västra delen av skogen står några 10 dm grova askar med vida kronor, vilka troligen tidigare stått mer öppet. Träden har håligheter och grov bark. I buskskiktet står framförallt hassel.

Fältskiktet är sparsamt med liljekonvalj tillsammans med askuppslag som domineranter. Liggande död ved förekommer tämligen allmänt i dimensioner upp till 3 dm. Stående död ved förekommer mycket sparsamt.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik uppsplittring av området
- Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera Inventeringsdatum 2006-07-12 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Översiktlig naturinventering av
Askersunds kommun 1980

Skiren

ID internt: 167   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Sjö   Areal (ha): 25

Naturvärdesbedömning

Naturvärdena i Skiren är bl.a. förekomsten av fisk. De arter som erhöles vid proufiske 2005-11-21 var abborre, mört, gärs och braxen. Sjön utgör också ett värde som rastplats för fåglar och det finns tidigare uppgifter att storlom häckat vid sjön. Dessutom nyttjas sjön för fritidsfiske och som badsjö. Skiren är troligen en så kallad dödissjö, vilet ger den ett naturgeologiskt värde.

Beskrivning

Skiren är en näringsfattig sjö med sparsam vattenvegetation. Sjön ligger öster om Mariedammförkastningen och är omgiven av isälvsmaterial, vilket gör det troligt att sjön är en dödissjö. Längs stränderna finns ett glest bälte av säv, förutom i den norra änden, där det växer lit vass. Innanför vassvegetationen växer bl.a. svärdsilja, bunkestarr och grenrör samt en bård av pors och ett trädskikt dominerat av klibbal med inslag av björk. Vid den östra stranden ligger en badplats. Sjön har en yta av knappt 20 ha. Skiren provfiskades 2005-11-21 med fyra så kallade översiktsnät. Näten är 30 m långa och uppdelade på 12 sektioner med olika maskstorlekar från 5 mm upp till 55 mm. Näten lades jämt fördelade över den västra delen av sjön. Resultatet blev totalt 22 abborrar, 4 mörtar, 2 braxnar och 1 gärs. Samtliga nät innehöll fisk. Att så få fiskar fångades beror säkerligen på årstiden för provfisket. Sent på hösten är fisken mindre rörlig jämfört med sommarmånaderna. Prov på bottenfaunan med Ekmanhuggare togs på fyra olika djup, 2, 4, 6 och 8 m samt ett prov med håv i strandkanten. Enligt boende i Mariedamm fanns flodkräfta i sjön fram till för tre år sedan.

Profundalfaunan visar som i Skeppsjön att syreförhållanden vid botten är dåliga. Antalet tofsmyggor ökade med djupet och inga andra djur fanns på 8-10 meters djup. Störst antal taxa fanns på fyra meters djup (9 st). Förutom tofsmyggor var fjädermyggor vanliga i profundalen. Övriga taxa förekom endast i få exemplar.

I litoralzonen fanns ca 32 taxa. Sötvattengråsugga, vassländor (*Leptophlebia marginata*), slamsländor (*Caenis luctuosa*) och nätspinnande nattsländor (*Cyrnus flavidus*) var de talrikaste arterna.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till sjön under byggtiden.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.
- Lägg inte schaktmassor så att de vid regn läcker till sjön.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson

Inventeringsdatum 2006-11-22

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Smedstugan, Mariedamm

ID internt: 168 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Lövblandskog Areal (ha): 2

Naturvärdesbedömning

Vid Smedstugan på gammalt hättområde ligger en lövblandskog med höga naturvärden knutna till en lundmiljö med ett allmänt inslag av ädellöv och triviallövväxter upp till 8 dm i stamdiameter, riklig förekomst av död ved och en bäck som rinner genom området. Träd förekommer i alla åldrar och det finns ett allmänt inslag av relativt grova och gamla träd. Dessa är viktiga i naturen då många hotade arter är knutna till såna träd. Här växer arter som indikerar rik mark och lundmiljöer som ormbär och trolldruva. Död ved finns rikligt vilket borgar för att här finns potential för en intressant flora och fauna knuten till död ved. Bäckens strömmande och forsande sträckor med ett grovkornigt bottenstrukturerat substrat och den lilla dammen utgör miljö för en relativt artrik bottenfauna. Dagsländorna *Leptophlebia marginata* och *L. vespertina* samt bäcksländorna *Isoperla* sp. och *Leuctra hippopus* indikerar alla rent vatten. Nattsländan *Sericostoma personatum* och bäckbaggen *Limnius volckmari* indikerar låg organisk belastning.

Beskrivning

Vid Smedstugan på gammalt hyttområde ligger en lövblandskog i en ostsluttning ner mot järnvägen. Naturmiljön och bäcken fortsätter ett stycke på östra sidan av järnvägen. Trädskiktet är flerskiktat och välslutet samt varierat i både arter och ålder med stamdiametrar upp till 8 dm. Asp, björk och klibbal dominerar i de perifera delarna medan ask, körsbär, lönn och ek växer rikligt i de mer centrala delarna. Även mindre inslag av sälg, rönn och gran förekommer. I buskskiktet dominerar hassel samt unglantor av ovanstående trädarter. Fältskiktet är i stora delar av området högvuxet med arter som kirskaål, hässelbrodd, örnbäcken, träjon, piprör, rödblåra, nejlikrot, humleblomster, liljekonvalj och hultbäcken. I området växer också sparsamt med signalarter som ormbär. *Plymspirea*, *blekbalsamin* och *kaukasiskt fetblad* vittnar om den stora mänskliga påverkan som varit under lång tid i området. Grov död ved finns rikligt i de centrala delarna i området och består framför allt av liggande lövträd i olika nedbrytningsstadier. Spår efter insektsök på trädstammar vittnar om att området är viktigt för fågellivet och att det finns förutsättningar för ett intressant insektsfauna. Genomsilande markvatten har gett upphov till järnutfällningar. Genom hela området rinner en bäck, till stora delar forsande över sten och block. Ca 50 m nedströms vägen till Zinkgruvan ligger en liten anlagd damm mitt i bäcken. Nedströms denna lilla damm togs prov på bottenfaunan 2005-11-22. Dagsländorna *Leptophlebia marginata* och *L. vespertina* samt bäcksländorna *Isoperla* sp. och *Leuctra hippopus* indikerar alla rent vatten. Nattsländan *Sericostoma personatum* och bäckbaggen *Limnius volckmari* indikerar låg organisk belastning. En relativt artrik lokal med totalt 26 taxa.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Kompenserande område ska vara likvärdigt eller ha stor framtida potential (höga naturvärden inom 50 år)

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerade

Inventeringsdatum 2004-05-22

Ändrad 2006-01-17

Mariedamm 4

ID internt: 169   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Allé   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

I Mariedamm längs vägen till idrottsplatsen växer en allé vars naturvärden främst är knutna till de grova och relativt gamla träden. Det är brist på grova träd i landskapet och dessa träd är därför ett viktigt inslag. Träden har främst ett framtidvärde då de har potential att inom en snar framtid hysa ovanliga och hotade arter av t.ex. insekter och lavar.

Beskrivning

En dubbelsidig allé som domineras av ek och ask i stamdiametrarna 4-10 dm. Allén börjar i en skarp krök och växer längs vägen till idrottsplatsen i Mariedamm. Den västra askdominerade trädraden består av ett tiotal träd där de grövsta finns i norra delen och består av två askar och två ekar i storlekarna 7-9 dm i stamdiameter. De övriga träden är 4-6 dm i stamdiameter. Träden i den östra ekdominerade trädraden är 5-10 dm i stamdiameter. Utöver ek växer även alm i allén. Träden växer halvsuggigt och har en mellanvid krona. Träden saknar synliga håligheter och grövre död ved. De grövsta träden börjar utveckla skorpbark och det finns förutsättningar att inom en snar framtid vara ett substrat för mer krävande lavar och mossor. Fältskiktet är trivialt men med det exotiska inslaget av vitfryle som är en relativt ovanlig art inkommen med parkfrö på 1800-talet.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström   Inventeringsdatum 2004-05-22   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Mariedamm 3

ID internt: 170 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Park-trädgårdsmiljö Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Vid gården Mariedamm ligger en vildvuxen parkmiljö vars naturvärden är knutna till den rikliga förekomsten av grova lövträd med en stamdiameter på 8-12 dm och de enorma buskage som ger fina födo- och häckningsmöjligheter för fåglar. Grova träd är en brist i landskapet och det finns många hotade och ovanliga arter som är knutna till gamla träd. Träden i detta område har stor potential att hysa en rad intressanta arter av t.e.x. lavar och insekter.

Beskrivning

Väster om gården Mariedamm ligger en vildvuxen engelsk park med en mycket artrik och vildvuxen trädflora. I trädskiktet växer de flesta förekommande arterna samt ett flertal införda parkarter varav flera börjar få en anseelig storlek med stamdiametrar från 8 dm till 12 dm. Bland grova träd kan nämnas vårtbjörk, alm, lönn, ek, sälg och bok. Utöver det finns även stora exemplar av parkarter som valnöt, parklind och enorma thujor. I trädskiktet växer även yngre träd som gran, asp, vårtbjörk, ask och klibbal som förtätar trädskiktet. I buskskiktet finns nyponbuskage som brett ut sig. Flera träd har synliga håligheter, tickor och spår efter insekter. I det högvuxna fältskiktet dominerar triviala arter som hundäxing, nässlor, kirsål och hallon. Området är inhägnat men det är tveksamt om området hävdas idag. Ett litet hus med inhägnad finns i mitten av området.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Lämna kvar död ved i området
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström

Inventeringsdatum 2004-05-22

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Mariedamm 6

ID internt: 171   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Blandskogsbäck   Areal (ha): 2

Naturvärdesbedömning

Naturvärdena i bäcken från Smeddammen till Skeppsjön är dess omväxlande utseende. Detta gör att bäcken har många olika småbiotoper, vilket gynnar en hög mångfald av organismer. Dessutom finns den naturliga källan som springer upp i sluttningen strax väster om järnvägen intill bäcken. Källans naturvärden är kopplade till den speciella flora av mossor och kärlväxter som det kontinuerliga tillflödet av kalkrikt vatten ger.

Beskrivning

Från södra änden av Smeddammen rinner en liten bäck i syd-ostlig riktning till Skeppsjön. Bäcken är omväxlande strömmande och forsande och har till största delen ett naturligt lopp. Den är delvis solbelyst, delvis välskuggad. Bottensubstratet består av grus, sten och block och i höljorna har det ansamlats detritus och finsediment. Det finns rikligt med död ved i vattnet, mest klenved men även någon enstaka grövre låga. På stenarna i bäcken växer bl.a. näckmossa.

I anslutning till bäckens nedre delar finns en källa. Vid källan har en liten Brunnspaviljong byggts, troligen finns en tradition kring att dricka brunn. Den totala utbredningen är cirka 10x20 meter. Vattnet som är basiskt av kalkförekomst i berggrunden springer upp i en sluttning. Det har här gett upphov till en intressant och värdefull markflora av kärlväxter och mossor. Här växer bl.a. skärmstarr, hultbräken, skogsfräken och svartbräken. Kring källan är trädsiktet röjt och sly av klibbal och lönn dominerar trädsiktet.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden och grumling måste undvikas.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigerade   Inventeringsdatum 2004-05-22   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Mariedamm 2

ID internt: 171.1   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Trädrad   Areal (ha): 2,23

Naturvärdesbedömning

En trädrad bestående av fyra ekar med stamdiametern 7 dm växer på västra sidan av järnvägen i Mariedamm. Deras naturvärde är knutna till att det i landskapet är brist på grova träd. Dessa träd har potential att i framtiden hysa hotade och ovanliga arter av t.ex. lavar och insekter.

Beskrivning

En trädrad bestående av fyra ekar med stamdiametern 7 dm vöäer på västra sidan av järnvägen i Mariedamm. Träden skuggas av granar som håller på att vöäa in i dess kronor och hotar deras framtida naturvärden och förkortar deras livslängd. Träden är friska och har ännu inte utvecklat grov skorp bark. Död ved finns endast sparsamt i kronorna och på marken. Stammarna är mossbelupna med sparsamt med lavar. Insektsnag förekommer på stammarna. Trädraden har inget naturligt samband idag med allén på andra sidan järnvägen men har troligen ingått i samma parkanläggning och planterats under samma tid. I det glesa fältskiktet vöäer bl.a. blåsippa, hässlebrodd och gullris.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström   Inventeringsdatum 2004-05-22   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr
Ekologigruppen 1996

Skeppsjön

ID internt: 172   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Sjö   Areal (ha): 100

Naturvärdesbedömning

Naturvärdena i Skeppsjön är förekomsten av fisk. De arter som erhöles vid provfiske 2005-11-21 va abborre, mört, gärs och gädda. I bottenfaunan hittades en relativt ovanlig nattslända (*Ecnomus tenellus*). Sjön utgör också ett värde som rastplats för fåglar och det finns tidigare uppgifter att storlom häckat vid sjön. Dessutom nyttjas sjön för fritidsfiske och som badsjö.

Beskrivning

Skeppsjön är belägen söder om Mariedamm. Omgivningarna utgörs till största delen av skog. De branta skogarna i väster är till vissa delar dominerade av ädellöv. I öster är omgivningarna flackare och på vissa delar når jordbrukslandskapet nästan ner till sjön. I sjöns kanter växer omväxlande vass och säv. I den norra delen finns en badplats och Mariedamms fotbollsplan. Sjöns yta är ca 100 ha. Enligt uppgift har vattnet blivit svagt humöst efter att torvbytning påbörjats sydost om sjön. Skeppsjön provfiskades 2005-11-21 med fyra så kallade översiktsnät. Näten är 30 m långa och uppdelade på 12 sektioner med olika maskstorlekar från 5 mm upp till 55 mm. Tre av näten lades på den västra sidan där järnvägen går och ett utanför Långnäsudde, nästan mitt i sjön. Fisk erhöles i samtliga nät och resultatet blev totalt 5 abborrar, 2 mörtar, 1 gärs och 1 gädda. Att så få fiskar fångades beror säkerligen på årstiden för provfisket. Sent på hösten är fisken mindre rörlig jämfört med sommarmånaderna. Prov på bottenfaunan med Ekmanhuggare togs på fyra olika djup, 2, 4, 7 och 8 m samt ett prov med håv i strandkanten. Enligt boende i Mariedamm fanns flodkräfta i sjön fram till för tre år sedan. Tidigare uppgifter gör gällande att storlom (troligen) häckat vid sjön.

Profundalfaunan i Skeppsjön visar att det förmodligen råder syrebrist på botten, kanske i hela profundalen. Anledningen till detta är att antalet tofsmyggor (*Chaoborus flavicans*) ökade med djupet. Dessa är känsliga för predation från fisk och i sjöar med fisk söker de sig till syrefria områden där fisk inte kan vistas. Inga andra taxa fanns på större djup (8-10 m), vilket också indikerar att syreförhållandena är ogynnsamma. Störst antal taxa fanns på två meters djup, totalt 7 taxa. Största antalet individer i profundalen utgjordes av tofsmyggor. Andra arter/taxa som reativt sett var vanliga i profundalen var fjädermyggor (*Chironomidae*), fåborst-/glattmaskar (*Naididae/Tubificidae*) och planktonkräftdjur (*cyclopoida copepoder*).

I strandzonen var artrikedomen högre, totalt hittades 26 taxa. Vanligast var sötvattengråsugga (*Asellus aquaticus*), dagsländor från 4 familjer och fjädermyggor. En relativt ovanlig nattslända hittades (*Ecnomus tenellus*).

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till sjön under byggtiden.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns p marknaden.
- Lägg inte schaktmassor så att de vid regn läcker till sjön.

Behov av ytterligare kunskap

Skeppsjön

ID internt: 172   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Inventerare Jan Karlsson   Inventeringsdatum 2006-11-21   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering**Tidigare ID nr**Översiktlig naturinventering av
Askersunds kommun 1980

Skeppsjön

ID internt: 172

Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: -Aspskog -Ädellövskog -skogskomplex Areal (ha): 21,7

Naturvärdesbedömning

Lövskogskomplexet söder om Mariedamm och väster om järnvägen och Skeppsjön har höga naturvärden knutna till ädellövskog, lövbrännor med asp, grova hasselbuketter, bergsbranter med en rik mossflora, förekomst av grov död ved och en rik lund- och ängsflora. Hamlade träd vittnar om tidigare brukning av sluttningarna ner mot Skeppsjön. Områdets heterogenitet ger förutsättningar för en lång rad sällsynta och rödlistade organismer knutna till dessa miljöer att finnas kvar. Den starkt hotade arten trumgräshoppa har noterats i området på 1970-talet och kan finnas kvar vid klippänga och torra miljöer ner mot Skeppsjön. De båda bäckarna i området utgör ytterligare ett naturvärde. Runt dessa skapas en kontinuerligt fuktig miljö som är livsnödvändig för många organismer, bl.a. lavar och mossor.

Beskrivning

Lövskogskomplexet söder om Mariedamm och väster om järnvägen och Skeppsjön uppvisar en lång rad viktiga naturmiljöer med skogsbäckar både i södra och norra delen av området. Här finns aspdominerade partier som växt upp på brandskadad mark (ca 40 år sedan), partier med ädellöv som ek, alm, lönn och lind med grovlekar upp mot 9 dm i stamdiameter varav några hamlingspåverkade. Här finns även grova hasselbuketter, bergsbranter med en intressant mossflora och en rik lund- och ängsflora. Marken sluttar skarpt mot järnvägen åt öster.

Trädskiktet varierar från rena barrskogspartier till täta asppartier (2-4 dm i stamdiameter), s.k. lövbränna. Det finns också ett lönn-dominerat parti med träd i diametrar 4-8 dm. Utöver dessa trädslag växer även sparsamt till allmänt med björk, rönn och sälg. I buskskiktet märks grova hasselbuketter med skrifflav och signalarten tibast. I fältskiktet växer flera signalarter, trolldruva, kärrfibbla, vårärt, grönpyrola, ormbär och blåsippan. Här växer också majbräken, träjon, kärrfibbla, svartbräken, skogssallad och stinksyska. I bottenskiktet växer bl.a. signalarterna trädporella, skrifflav och blåsflikmossa. Trumgräshoppa som är rödlistad (EN) noterades på 1970-talet i de soliga sluttningarna mot Skeppsjön. De flesta lokalerna utgörs av torra, tämligen vegetationsfattiga naturbetesmarker och torrängar med speciellt gynnsamt lokalklimat. Osäkert om arten finns kvar.

Förekomsten av död ved är sparsam-måttlig av olika lövträd, ff.a asp mindre än 3 dm grov men även grövre lövträdslågor i olika nedbrytningsstadier förekommer. Insektsnag och spår efter fåglars födosök vittnar om att det finns förutsättningar för ett artrikt insekts- och fågelliv.

I både den norra och den södra delen av området rinner små skogsbäckar. Längs den södra skogsbäcken i området står hamlade lindar och ask som vittnar om tidigare ängsskötsel. Bäckerna är lugnflytande i de övre delarna för att de sista 100 metrarna bli forsande ner mot Skeppsjön. Den norra bäcken är mer strömmande till forsande under hela sträckan ner till sjön. Bottensubstratet är likartat i de båda bäckarna och består av grus, sten och block i de forsande parterna samt sand och finsediment i de lugnare delarna. Prov på bottenfauna togs 2005-11-21. Båda lokalerna var artfattiga och ingen anmärkningsvärd fauna hittades. Vid provtagningen var det mycket löv i bäckarna. Båda bäckarna är små och riskerar att torka ut på somrarna men i den norra bäcken växer näckmossa vilket tyder på att den så gott som alltid håller vatten.

Känslighetsbedömning

Mariedamm 7

ID internt: 173   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Undvik om möjligt avverkning
- Lämna kvar död ved i området
- Inga kemikalier. t. ex. olieprodukter från maskiner och redskap. får läcka till bäckarna under

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-22   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Översiktlig naturinventering av
Askersunds kommun 1980

Mariedamm 7

ID internt: 173

Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: ÖVRIGA MILJÖER   Areal (ha): 0,13

Naturvärdesbedömning

Strandlumner är en rödlistad art (NT) som finns registrerad vid västra stranden av Skeppsjön. Den senaste registreringen är från 2002. Strandlumner är en konkurrenssvag art som minskat kraftigt i landskapet på grund av upphörd hävd av å- och sjöstränder samt reglering av sjöar och åar.

Beskrivning

Strandlumner finns registrerad på västra stranden av Skeppsjön. Den senaste registreringen är från 2002. Vid fältbesöket i september hittades inte arten men den är liten och svår att upptäcka. Naturmiljön består av stenig-sandig strand i anslutning till en smal bård av lövskog öster om banvallen. Strandlumner är mycket konkurrenssvag och kalkskyende. Den växer i gles vegetation på fuktiga - blöta, magra, steniga och sandiga eller dyiga platser, såsom sjö- och åstränder och dynsänkor. Den gynnas av markstörningar som ger den livsrum, såsom vattendrande vattenstånd och iserosion. Även bete förbättrar växtbetingelserna, kanske framför allt genom trampet, som åstadkommer markstörningar, men även genom att högvuxna växter hålls nere.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Fältkontroll av växtplatsen innan en eventuell detaljplanering av banvall. Finns den kvar ska hänsyn tas så att arten kan finnas kvar i området.

Behov av ytterligare kunskap

Inventering av området för att se om arten fortfarande finns kvar i området.

Inventerare**Inventeringsdatum****Ändrad** 2006-01-17**Tidigare inventering****Tidigare ID nr**Översiktlig naturinventering av
Askersunds kommun 1980

Mariedamm 5

ID internt: 174   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Sjö   Areal (ha): 2,0

Naturvärdesbedömning

Naturvärdena i Flaxen består i dess ostörda läge och det värde som en sjö alltid utgör för organismer av allehanda slag.

Beskrivning

Flaxen är en näringsfattig liten sjö, belägen strax söder om Skeppsjön. I strandkanterna växer säv och pors. Såväl in- som utlopp är till stora delar dikade. Sjön är inte närmare undersökt och tangerar korridor 5:s östra kant.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till sjön under byggtiden.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.
- Lägg inte schaktmassor så att de vid regn läcker till sjön.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson   Inventeringsdatum 2006-11-26   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Flaxen

ID internt: 175   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Deltabildningar ifyllnad mellan isblock   Areal (ha): 2,0

Naturvärdesbedömning

Hela Äskedalsformationen är ett mycket värdefullt komplex av egenformer som beskriver avsmältningfasen i regionen. Den innehåller intressanta former såsom dödislandskap, deltabildningar och åsar. Hela området är av största intresse ur naturvärdessynpunkt. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Norr om dödislandskapet vid länsgränsen ligger djupa dödisgropar där is legat kvar en längre tid. Smältvatten har dessutom påverkat det kringliggande materialet genom att omlagra detta. I anslutning till ett antal dödisgropar hittas några parallella åsryggar. Norr därom finns deltabildningar som har bildats mellan dödis.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-20   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Äskedalen G33

ID internt: 186

Naturvärdesklass: A1

Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: -Ädellövskog Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Ädellövskogen vid det gamla torpstället Äskedalen har mycket höga naturvärden knutna till grova ihåliga träd och förekomst av en rik lund- och kvarvarande ängsflora. En mängd grova hamlade och ihåliga träd framför allt av ask och lind samt enstaka almar växer koncentrerat i ett område kring gårdscentrum. I fältskiktet finns krävande signalarter som kärrbräken, trolldruva, tvåblad, ormbär, blåsippa och jungfru Marie nycklar och inikatorarter som smörboll, klasefibbla, brudborste och gullviva. Allt detta ger förutsättningar för en artrikedom av insekter, lavar och mossor som är knutna till denna typ av miljö.

Beskrivning

Vid det gamla torpstället Äskedalen finns en stor samling av hamlade askar, lindar och almar som de flesta är håliga, innehåller mulm och har stor förekomst av död ved. Träden är mellan 4 och 11 dm i stamdiameter och i olika skick. Många av dem börjar dö av och ramla omkull. Mellan träden växer yngre träd av asp, nämnda arter, gran, tall, rönn, körsbär och lönn. I buskskiktet växer skogstry, stora hasselbuketter och ungräd av olika trädarter. Floran har trots en lång tid av igenväxning fortfarande arter som vittnar om det gamla torpstället och en historia som hävdad ängsmark med arter som smörboll, svinrot, klasefibbla, brudborste, darrgräs och mästerot. Många signalarter vittnar också om dess betydelse som lundmiljö med trolldruva, blåsippa, kärrbräken och ormbär. Träden börjar som sagt dö av och en riklig förekomst av liggande och stående grov död ved av ff.a. ask, lind och alm bidrar till naturvärdena. Mulm, stora håligheter, insektsnag, savflöden är också viktiga komponenter som ger förutsättningar för en sällsynt insektsfauna och ett rikt fågelliv. Kulturmiljön är spännande, fortfarande kan man se de gamla strukturerna, var husen stått och åkergränser. Detta tillsammans med de biologiska kulturspåren berättar om livet här förr. Miljön är hotad av igenväxning och glömska då endast en stig och gammal skogsväg leder fram till platsen.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Kulturminnen finns i området
- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Lämna kvar död ved i området
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström

Inventeringsdatum 2004-08-05

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Äskedalen 2

ID internt: 177   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Glacifluvial yta med dödisgropar   Areal (ha): 02,7

Naturvärdesbedömning

Område med glacifluvialt material med dödisgropar i västra delen av Äskedalsområdet. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

En yta med glacifluvialt material med dödisgropar i granskog med inslag av tall samt kalhygge. Området består av en plan glacifluvial yta, bestående av sand/siltigt material med dödisgropar. Dödisgropar är bildat av material som smält ut från en avsmältande inlandsis eller isblock. Isen brukar innehålla mycket material som frigörs då isen smälter. Materialet omlagras ofta under avsmältningen på grund av smältvatten.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-20   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Äskedalen G30

ID internt: 168   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Deltabildningar ifyllnad mellan isblock   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Hela Äskedalsformationen är ett mycket värdefullt komplex av egenformer som beskriver avsmältningfasen i regionen. Den innehåller intressanta former såsom dödislandskap, deltabildningar och åsar. Hela området är av största intresse ur naturvärdessynpunkt. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Norr om dödislandskapet vid länsgränsen ligger djupa dödisgropar där is legat kvar en längre tid. Smältvatten har dessutom påverkat det kringliggande materialet genom att omlagra detta. I anslutning till ett antal dödisgropar hittas några parallella åsryggar. Norr därom finns deltabildningar som har bildats mellan dödis.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacialfluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-20   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Äskedalen G32

ID internt: 168 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Ädellövdunge Areal (ha): ?

Naturvärdesbedömning

200 meter söder om f.d. gårdcentrum till Äskedalen finns en liten dunge med två högvuxna dubbelstammiga askar med en basdiameter på 9 resp. 15 dm. Trädens naturvärden är knutna till att de har potential att hysa hotade arter av t.e.x. mossor, lavar och insekter knutna till gamla och grova träd. Grova träd är också positiva för fågellivet då de tjänar som födokälla, eftersom insekter söker sig till dessa träd.

Beskrivning

200 meter söder om f.d. gårdcentrum till Äskedalen finns en liten dunge med två högvuxna dubbelstammiga askar med en basdiameter på 9 resp. 15 dm. Askarna har smal krona efter att under lång tid vuxit beskuggade av intillväxande granar. Området har en historia som öppnare mark och dessa askar har troligen hamlats vid något tillfälle när de stod mellan en gammal brukningsväg och en åker. Den grövsta asken har mulmfyllda håligheter i basen. Insektshål vittnar om de betydelse som substrat för vedlevande insekter. Flera grenar mellan 1-3 dm i diameter har ramlat ner på marken. Trädbaserna är mossbelupna.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Vidtag åtgärder för att undvika körskador
- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström Inventeringsdatum 2004-08-05 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering Tidigare ID nr

Äskedalen 1

ID internt: 179.1   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Deltabildningar ifyllnad mellan isblock även åsrygg   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Hela Äskedalsformationen är ett mycket värdefullt komplex av egenformer som beskriver avsmältningfasen i regionen. Den innehåller intressanta former såsom dödislandskap, deltabildningar och åsar. Hela området är av största intresse ur naturvärdessynpunkt. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

I ett kalhygge norr om dödislandskapet vid länsgränsen finns djupa dödisgropar där is legat kvar en längre tid. Smältvatten har dessutom påverkat det kringliggande materialet genom att omlagra detta. I anslutning till ett antal dödisgropar hittas några parallella åsryggar. Norr därom finns deltabildningar som har bildats mellan dödis.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacialfluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Äskedalen G31

ID internt: 180   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Deltabildningar ifyllnad mellan isblock även åsrygg   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Hela Äskedalsformationen är ett mycket värdefullt komplex av egenformer som beskriver avsmältningfasen i regionen. Den innehåller intressanta former såsom dödislandskap, deltabildningar och åsar. Hela området är av största intresse ur naturvärdessynpunkt. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Norr om dödislandskapet vid länsgränsen ligger djupa dödisgropar där is legat kvar en längre tid. Smältvatten har dessutom påverkat det kringliggande materialet genom att omlagra detta. I anslutning till ett antal dödisgropar hittas några parallella åsryggar. Norr därom finns deltabildningar som har bildats mellan dödis.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-20   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Äskedalen G34

ID internt: 181   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Dödislandskap   Areal (ha): 22

Naturvärdesbedömning

Hela Äskedalsformationen är ett mycket värdefullt komplex av egenformer som beskriver avsmältningfasen i regionen. Den innehåller intressanta former såsom dödislandskap, deltabildningar och åsar. Hela området är av största intresse ur naturvärdessynpunkt. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Området ligger på länsgränsen på ett kalhygge och är av dödiskaraktär där ytan består av små kullar. Dessa kullar har bildats då kvarvarande is har smält och materialet deponerats och omlagrats i anslutning till isavsmältningen.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-20   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Äskedalen G35

ID internt: 182   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Opåverkat område med ås/åsnät som ligger i barrskog. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G25

ID internt: 183   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Glacifluvial yta med dödisgropar   Areal (ha): 02,0

Naturvärdesbedömning

Område med glacifluvialt material med dödisgropar i Äskedalen. I denna del förekommer större och mer komplexa glacifluviala avlagringar med delatyor och omkringliggande dödisgropar, dödislanskap, tvärryggar och åsryggar. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

En yta med glacifluvialt material med dödisgropar i åkermark samt granskog med inslag av tall. Området består av en plan glacifluvial yta, bestående av sand/siltigt material med dödisgropar. Det glacifluviala täckets tjocklek är litet. Beviset på detta är att berg i dagen förekommer på flera ställen. Ytans utseende har därmed också påverkats av berggrunden. Materialet har deponerats framför isen som plana bäddar. Dödisgropar är bildat av material som smält ut från en avsmältande inlandsis eller isblock. Isen brukar innehålla mycket material som frigörs då isen smälter. Materialet omlagras ofta under avsmältningen på grund av smältvatten.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G29

ID internt: 18 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Glacifluvial yta med dödisgropar Areal (ha): 02,0

Naturvärdesbedömning

Område med glacifluvialt material med dödisgropar i Äskedalen. I denna del förekommer större och mer komplexa glacifluviala avlagringar med deltaytor och omkringliggande dödisgropar, dödislanskap, tvärryggar och åsryggar. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

En yta med glacifluvialt material med dödisgropar i åkermark samt granskog med inslag av tall. Området består av en plan glacifluvial yta, bestående av sand/siltigt material med dödisgropar. Det glacifluviala täckets tjocklek är litet. Beviset på detta är att berg i dagen förekommer på flera ställen. Ytans utseende har därmed också påverkats av berggrunden. Materialet har deponerats framför isen som plana bäddar. Dödisgropar är bildat av material som smält ut från en avsmältande inlandsis eller isblock. Isen brukar innehålla mycket material som frigörs då isen smälter. Materialet omlagras ofta under avsmältningen på grund av smältvatten.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G10

ID internt: 185   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,27

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog i norra delen mot länsgränsen. Täktad i söder. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G11

ID internt: 186   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Del av åsnät som ligger i barrskog i norra delen mot länsgränsen till Örebro län. Opåverkad av täktverksamhet eller vägsärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G2

ID internt: 198 Naturvärdesklass: A2 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Glacifluvial yta med dödisgropar Areal (ha): 2,0

Naturvärdesbedömning

Området med glacifluvialt material med dödisgropar samt tydliga och mindre tydliga åsryggar är värdefullt som en del av alla egenformer i sprickdalen norr om Godegård som visar hur deglaciationen i regionen gått till. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

En yta med glacifluvialt material med dödisgropar i åkermark samt granskog med inslag av tall. På den glacifluviala ytan förekommer det rikligt med mindre dödisgropar. Det finns också tydliga och mindre tydliga åsryggar. Dödisgropar är bildat av material som smält ut från en avsmältande inlandsis eller isblock.

Isen brukar innehålla mycket material som frigörs då isen smälter. Materialet omlagras ofta under avsmältningen på grund av smältvatten.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G9

ID internt: 188   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 1,1

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog i norra delen mot länsgränsen. Området är opåverkat av täktverksamhet eller vägsärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G23

ID internt: 189   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,27

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog. Området är opåverkat. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare [korrigera](#)

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Fiskgölen till Unnamon

ID internt: 190   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Vattendrag, dödisgröpar   Areal (ha): 43,6

Naturvärdesbedömning

Området från Fiskgölen till Unnamon har sina främsta naturvärden knutna till geologin. Inom området förekommer ett stort antal dödisgröpar. Sjöarna Unnagölen, Dammen, Anderstorpagölen, Långgölen och Fiskgölen är skapade genom dödis som legat kvar i avsmältningen och bildat dödisgröpar. Sjöarnas geologiska naturvärden är höga då de ingår som en del av sprickdalens karaktärsskapande glaciöuviala formationer. Vidare har området naturvärden knutna till de sammanhängande vattensystemet. Här finns långa sträckor där vattnet fungerar som transportled för olika organismer. Längs ån finns också miljöer som ger häckningsmöjligheter åt olika fåglar, t.ex. sångsvan. Förstärkningsarbeten längs stränder och i våtmarker utmed befintlig järnväg har påverka naturförhållandena kraftigt.

Beskrivning

Norr om Fiskgölen korsas ån av en liten väg som tidigare gått till Jakobshyttan. Strax norr om denna väg finns ett litet bäverdämme. Ån är här ganska liten, ca 1 m bred, och lugnflytande. Ner till Fiskgölen rinner den genom fuktig till blöt sumpskog. Mellan Fisk- och Långgölen fortsätter ån som ett dike över fuktig mark. Långgölen, Ringgölen och Anderstorpagölen är förbundna med korta diken. Söder om Anderstorpasjön rinner ån i skogsmark innan den passerar under Godegårdsvägen och in i ett öppen kärrområde, dominerat av vass, starr och sjöfråken. Nedströms detta kärr rinner ån i ett makligt tempo över delvis trädklädd mossmark innan den når Svartgölen. Svartgölen omges av öppna stränder beväxta med bl.a. starr, grenrör och sjöfråken. Ett kort lugnflytande dike förbinder Svartgölen med Dammen. Vid Dammens utlopp finns två dämmen och nedströms dessa finns en drygt 100 m lång sträcka som innehåller korta forsar och strömmande partier och därefter fortsätter ån naturligt ringlande över ett nästan kilometerlångt, till stora delar, helt öppet våtmarksområde. Efter detta område når ån Unnagölen. Vid Unnagölens utlopp fortsätter ett liknande område, dock bara i ca 100 m. Därefter höjs vattenhastigheten från lugnflytande till strömmande ner till drygt 100 m söder om Unnamon, varefter den återigen blir lugnflytande. Gölarna i vattensystemet är typiska myrgölar med humöst vatten och i kanterna syns bl.a. starr, grenrör och sjöfråken. Järnvägen går alldeles intill gölarna och flera av dem har påverkats negativt av förstärkningsarbeten på banvallen vid stränderna. De flesta av sjöarna i området, Unnagölen, Dammen, Anderstorpagölen, Långgölen och Fiskgölen är typiska dödisgröpar och är en del av de glaciöuviala bildningar som bildats i sprickdalen mellan Godegård och Åskedalen. Dödis är isblock som ligger kvar en längre tid vid avsmältningen. Material kan ansamlas mellan dödisblock i strömmande vatten. Dödisgröpar har alltid branta sidor och kan vara mycket djupa och stora.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Behåll vattendragets och sjöarnas strandkanter naturliga
- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Lämna kvar död ved i området
- Vidtag största försiktighet med hydrauloljor och oljor vid t.e.x. betonggjutning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigeras

Inventeringsdatum

Ändrad 2006-01-17

Kossbrunnsgölen

ID internt: 191   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: -Tallrismosse av skvattramtyp -Mesotrof sjö   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Kossbrunnsgölen och omgivande mjukmattekärr och tallrismosse av skvattramtyp har naturvärden som främst är knutna till dess orörda naturtyper. De skapar en viktig variation i det hårt brukade skogslandskapet norr om Godegård och är livsmiljö för en mängd arter knutna till fuktiga eller blöta marker som till exempel insekter, fåglar och växter.

Beskrivning

Kossbrunnsgölen ligger på östra sidan av järnvägen omgiven av mjukmattekärr och tallrismosse av skvattramtyp. Mot järnvägen finns ett laggkärr. Trädskiktet domineras av tall till 95% med stamdiameter på 0,5-3 dm som främst växer i de perifera tallrismossedelarna, samt mindre inslag av senvuxen gran och glasbjörk. Dessa arter förekommer också sparsamt i mjukmattekärret vid gölen. Fälskiktet är i tallrismossedelen dominerat av skvattram med allmän förekomst av pors, odon, hjortron, tuvull och ljung. I mjukmattekärret växer rosling, tranbär, rundsileshår, dystarr, kallgräs, vattenklöver och vitag. I bottenskiktet dominerar vitmossor i gröna och röda nyanser. Mycket sparsamt med död ved i området. Ingen synlig negativ påverkan i vattenmiljön.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda områdets hydrologi
- Vidtag åtgärder för att skona fågellivet
- Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström   Inventeringsdatum 2005-08-24   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G21

ID internt: 162   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,72

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog. Området är täktat och starkt påverkat längs formen. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G22

ID internt: 193   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Glacifluvial yta med dödisgropar   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Området med glacifluvialt material med dödisgropar är värdefullt som en del av alla egenformer i sprickdalen norr om Godegård som visar hur deglaciationen i regionen gått till. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

En yta med glacifluvialt material med dödisgropar i granskog med inslag av tall. På grund av vegetationen är det svårt att få en tydlig överblick men formen har en plan yta. Området är av deltakaraktär men har inga tydliga egenformer. Dödisgropar är bildat av material som smält ut från en avsmältande inlandsis eller isblock. Isen brukar innehålla mycket material som frigörs då isen smälter. Materialet omlagras ofta under avsmältningen på grund av smältvatten.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Dödisgropar är lågpunkter i terrängen. Dessa lågpunkter är naturligtvis känsliga för påverkan av flytande föroreningar.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G20

ID internt: 194   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog och är genomskuren av väg i sflder. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till era system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G28

ID internt: 195   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,27

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i granskog med inslag av tall. Området är opåverkat. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G8

ID internt: 196   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog och är opåverkat av täktverksamhet eller vägskärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G25

ID internt: 196   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Deltabildning   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Deltasystem och dödislandskap har en hydrogeologisk betydelse för filtrering och därmed också för magasinering av vattenresurser. Glacifluviala sediment såsom deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Opåverkad deltabildning som ligger i granskog med inslag av tall. Området är av deltakaraktär men har inga tydliga egenformer. På ytan finns däremot tydliga åsryggar och även dödisgropar. Ett delta är ett vidsträckt område med plan yta. Iskanten har på dessa ställen stått stilla under en längre period. Detta kan bero på tillfälliga kallperioder som orsakat att ingen förändring av iskanten skett. Deltabildningen har uppstått framför kanten på inlandsisen.

Material som transporterats i kanaler under isen avsätts som en vall framför mynningen. Framför isen strömmar vattnet genom sprickdalen. Material ansamlas framför isen och till slut bildas en plan överyta med ett mindre vattendjup allt eftersom material ansamlas. Slutligen är vattendjupet litet och endast finmaterial avsätts på den uppbyggda ytan.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Anderstorp 1

ID internt: 198 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

I trädgården i Anderstorp växer en grov lönn på 9 dm i stamdiameter och har naturvärden som främst är av framtidsvärde. Gamla träd är ett viktigt inslag i naturmiljön eftersom de i framtiden är viktiga som habitat för lavar och insekter. Det tar lång tid innan en lönn blir så här gammal. Trädet saknar håligheter och död ved och när de strukturerna uppträder kommer lönnens naturvärden att öka ytterligare.

Beskrivning

I trädgården i Anderstorp växer en grov lönn med en stamdiameter på 9 dm. Trädet har grov barkstruktur och är tvåstammig.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström Inventeringsdatum 2005-08-24 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G26

ID internt: 199   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Denna åsrygg är otydlig och negativt påverkad av täkt. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Otydlig åsrygg som ligger i granskog med inslag av tall och påverkad av täkt. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G7

ID internt: 200 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog och är opåverkad av täktverksamhet eller vägskärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Anderstorp 2

ID internt: 201 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. ycket känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Intill södra sida av vägen till Mariedamm, där den passerar vattendraget, växer en 9 dm grov tall med naturvärden knutna till dess potential att hysa hotade arter av insekter knutna till gamla tallar. Tallen har utvecklat pansarbark och grova grenar.

Beskrivning

Intill södra sida av vägen till Mariedamm, där den passerar vattendraget, växer en 9 dm grov tall. Tallen står skuggigt, kringvuxen av andra träd och buskar. Tallen har pansarbark men inga synliga angrepp av talticka. Grenarna börjar bli grova och kronan börjar få en mogen karaktär.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström Inventeringsdatum 2005-08-24 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G6

ID internt: 202   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 1,1

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog och under kalhygge. Området är opåverkat av täktverksamhet eller vägskärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G19

ID internt: 203   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog och är opåverkad av täktverksamhet eller vägskärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G5

ID internt: 204   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog och under kalhygge. Området är opåverkat av täktverksamhet eller vägskärningar. Alla åsryggar inom området har en tydlig åsform och ligger generellt i nord-sydlig riktning. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Dammen 1

ID internt: 205   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: -Barrskogsbäck   Areal (ha): 2

Naturvärdesbedömning

Bäcken från Skrumpsjön till Dammen har naturvärden knutna till ett naturligt lopp och långa forsande sträckor. Här finns också nejonögon och en artrik bottenfauna som indikerar rent vatten, låg organisk belastning och goda pH-förhållanden.

Beskrivning

Från Skrumpsjön till Dammen rinner en fin barrskogsbäck. Från vägen är bäcken strömmande-forsande ner till ca 100 m från Dammen. Där har bävrarna dämt upp bäcken och ställt ett ca 1000 m² stort område under vatten. Från sluttningarna runt dammen leder flera stigar ner till vattnet. Uppströms dammen består botten substratet till största delen av sten, förutom i de lite lugnare partierna, där det är grus, sand och finsediment. Bäcken är ca 2 m bred och djupet är i genomsnitt ungefär 1 dm. Vattnet är svagt färgat av humus. Träskiktet närmast bäcken utgörs av klibbal, björk, gran och tall och i det glesa fältskiktet växer piprör, kruståtel, blåbär och lingon. Bäcken elfiskades 2005-11-24. Ingen fisk fångades men ett tiotal larver av nejonöga noterades. Dessutom syntes rikligt med sumpdaggmask i kanterna. Prov på bottenfauna togs 2005-11-23. Dagsländan *Heptagenia sulphurea*, trollsländan *Cordulegaster boltoni* och vattenbrynsbaggen *Hydraena gracilis* indikerar låg organisk belastning. Bäcksländorna *Isoperla grammatica* och *Leuctra hippopus* indikerar rent vatten. Nattsländan *Lepidostoma hirtum* indikerar både rent vatten och goda pH-förhållanden och nattsländan *Sericostoma personatum* indikerar rent vatten och låg organisk belastning. En artrik bäck med 27 taxa.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden och grumling måste undvikas.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson   Inventeringsdatum 2007-11-26   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Dammen 2

ID internt: 206 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Vid Norrbacka intill Dammen norr om Godegård växer en grov lönn med en stamdiameter på cirka 10 dm. Dess naturvärden är knutna till att trädet har viktiga komponenter som hållighet och mulm, vilket många hotade och ovanliga arter är knutna till hos gamla träd.

Beskrivning

Vid Norrbacka på västra sidan om Dammen norr om Godegård växer en grov lönn med en stamdiameter på cirka 10 dm. Lönnen är hålig och mulmfylld. I mulmen har en rönn etablerat sig. Trädet är troligen hamlingspåuerkat bakåt i tiden med två grova stammar från samma ställe. Mellan stammarna har en hållighet skapats. Trädet har döda grenar och grov barkstruktur. Trädet står halvskuggigt.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Vidtag åtgärder för att undvika körskador
- Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström Inventeringsdatum 2005-08-24 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G4

ID internt: 20 Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog och är opåverkat av täktverksamhet eller vägsärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G3

ID internt: 209   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,22

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog och är opåverkat av täktverksamhet eller vägskärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G2

ID internt: 209   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Åsnät som ligger i barrskog. Enskilda tydliga ryggar (position 6515 964, 1462 794) bildar ett nät med parallella åsryggar. Åsarna är avgränsade med tydliga dödisområden och opåverkade av täktverksamhet eller vägsärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G1

ID internt: 210   Naturvärdesklass: A1   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Åsar och åsnät   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Åsar och åsnät har en hydrogeologisk betydelse som naturliga vattenförande system. Glacifluviala sediment såsom åsar/åsnät och deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Ås/åsnät som ligger i barrskog. Området är opåverkat av täktverksamhet eller vägskärningar. Åsar och åsnät med tydlig form är bildade under inlandsisen inom kanaler som transporterar smältvatten till iskanten. Kanalerna kan utbildas till flera system. När dessa kanaler fylls med material och isen sedan avsmälter blir materialet kvar i form av åsnät.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G18

ID internt: 211   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Deltabildning   Areal (ha): 2,0

Naturvärdesbedömning

Deltasystem och dödislandskap har en hydrogeologisk betydelse för filtrering och därmed också för magasinering av vattenresurser. Glacifluviala sediment såsom deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Opåverkad deltabildning som ligger i tallskog. Ett delta är ett vidsträckt område med plan yta. Iskanten har på dessa ställen stått stilla under en längre period. Detta kan bero på tillfälliga kallperioder som orsakat att ingen förändring av iskanten skett. Deltabildningen har uppstått framför kanten på inlandsisen.

Material som transporterats i kanaler under isen avsätts som en vall framför mynningen. Framför isen strömmar vattnet genom sprickdalen. Material ansamlas framför isen och till slut bildas en plan överyta med ett mindre vattendjup allt eftersom material ansamlas. Slutligen är vattendjupet litet och endast finmaterial avsätts på den uppbyggda ytan.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G16

ID internt: 212   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Lateralterass   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Lateralterrassen har ett tunt lager morän på dalsidan avsatt på berg. Terrassbildningar representerar en allt ovanligare naturresurs. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgröpar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Lateralterass som ligger i granskog. Opåverkad. Lateralterrasserna är bildade som infyllnader mellan kvarvarande dödis (långsamt smältande isblock) och dalsidan består av ett tunt lager morän avsatt på berg. Morän är sorterat material som transporterats med isen. Terrassbildningar har en mindre hydrogeologisk betydelse men representerar en allt ovanligare naturresurs.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G15

ID internt: 213   Naturvärdesklass: A2   känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Lateralterass   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Terrassbildningar representerar en allt ovanligare naturresurs. Området ingår i sprickdalen Godegård-Äskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Lateralterass som ligger i granskog. Opåverkad. Terrasformer kallas de bildningar som avsätts som infyllnader mellan inlandsis eller kvarvarande dödis och en bergssida. Terrassbildningar har en mindre hydrogeologisk betydelse men representerar en allt ovanligare naturresurs.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-20   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Godegård G17

ID internt: 214   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Randdelta   Areal (ha): 20,7

Naturvärdesbedömning

Deltasystem och dödislandskap har en hydrogeologisk betydelse för filtrering och därmed också för magasinering av vattenresurser. Glacifluviala sediment såsom deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgröpar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Opåverkad deltabildning som ligger i öppen åkermark och tallskog. Deltat består av en överyta med sandigt/siltigt material. Detta mindre randdelta ligger an mot den västra kanten på dalgången där deltat ansluter till moränen. Bildandet har skett då iskanten på inlandsisen smält av. Ett delta är ett vidsträckt område med plan yta. Iskanten har på dessa ställen stått stilla under en längre period. Detta kan bero på tillfälliga kallperioder som orsakat att ingen förändring av iskanten skett. Deltabildningen har uppstått framför kanten på inlandsisen.

Material som transporterats i kanaler under isen avsätts som en vall framför mynningen. Framför isen strömmar vattnet genom sprickdalen. Material ansamlas framför isen och till slut bildas en plan överyta med ett mindre vattendjup allt eftersom material ansamlas. Slutligen är vattendjupet litet och endast finmaterial avsätts på den uppbyggda ytan.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera   Inventeringsdatum 2004-05-20   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Godegårdsån

ID internt: 215

Naturvärdesklass: A1 Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: -Vattendrag i sumpskog Areal (ha): 67,6

Naturvärdesbedömning

Godegårdsån och sumpskogsmiljöerna söder och norr om Godegård har sina höga natURYÅRDEN knutna till sin orördhet. Ån tillsammans med det stora sammanhängande sumpskogsområdet är av stor vikt för en mängd olika organismer. Den rödlistade mindre hackspetten (NT) som finns i åmiljön är beroende av en riklig tillgång på högstubbar av björk. Den artrika bottenfaunan (53 taxa) har flera indikatorer på låg organisk belastning och flera renvattenindikatorer, bl.a. den tidigare rödlistade nattsländan *Beraeodes minutus*.

Beskrivning

Ungefär 100 m söder om Unnamon är Godegårdsån lugnflytande och naturligt meandrande. Omgivningarna består av en ca 100 m bred björk- och alsumpskog med mindre inslag av gran och tall. Denna typ av omgivning fortsätter på ett liknande sätt förbi Godegårds samhälle och ända ner till i höjd med Godhult. Här tillkommer ett stort biflöde från Årsjön i öster. Vid inflödet är detta biflöde uppdammt av bäver. Söderut fortsätter ån meandrande och lugnflytande men trädsiktet i den omgivande sumpskogen övergår till att vara helt dominerat av björk, vilket 300 m längre nedströms återigen förändras, nu till att bli helt dominerat av klibbal. Trädsiktet i hela området är mestadels tätt slutet och flerskiktat. De grövsta träden har en stamdiameter på drygt 4 dm. Förutom sly av björk och al finns i busksiktet enstaka videbuskage och inslag av brakved. Fältsiktet domineras av grenrör, älggräs och skogssäv med inslag av bl.a. topplösa, strandlysing och strandklo. Död ved är allmänt förekommande i området, både som högstubbar och som lågor. Över hela området syns spår av bäver i form av bäverfällda träd. I vissa delar är inslaget av björkhögstubbar påfallande stort. I området syns inga spår av skogsbruk. Den rödlistade mindre hackspett (NT) finns i åmiljön vilken är beroende av en riklig tillgång på högstubbar av björk och den rödlistade kornknarren (VU) finns registrerad i området.

Provfiske med nät gjordes i Godegårdsån strax uppströms biflödet från Årsjön 2005-11-24. Ingen fisk erhöles. Biflödet från Årsjön elfiskades 2005-06-21 och där erhöles 5 elritsor, 1 gädda och 1 lake. Denna lokal elfiskades även 1995, då det förutom elritsa, gädda och lake, även erhöles nejonöga.

Prov på bottenfauna togs på 2 platser och totalt noterades 42 taxa. Renvattensindikatorer fanns på båda lokalerna, på en av lokalerna den tidigare rödlistade nattsländan *Beraeodes minutus*. Dessutom fanns flera arter som indikerar låg organisk belastning på samtliga lokaler. I proverna hittades även en liten elritsa.

I Godegårdsån strax norr om samhället där järnvägen korsar ån noterades följande renvattenindikatorer: gul forsslända (*Heptagenia sulphurea*), stor och liten vasslända (*Leptophlebia marginata* och *L. vespertina*), sjösandslända (*Ephemera vulgata*) och den husbyggande nattsländan *Mystacides azurea*. Följande arter visar på låg organisk belastning: Bäcksländan *Nemoura avicularis*, dykarskalbaggen *Platambus maculatus* och nattsländan *Lype phaeopa*. Den husbyggande nattsländan *Agrypnia obsoleta* indikerar både rent vatten och låg organisk belastning. Totalt noterades 33 taxa vilket var bland det högsta antalet arter av de undersökta lokalerna i utredningsområdet.

Strax uppströms biflödet från Årsjön hittades följande renvattenindikatorer: Stor och liten vasslända (*Leptophlebia marginata* och *L. vespertina*) och den husbyggande nattsländan *Beraeodes minutus*. Dykarskalbaggen *Platambus maculatus* visar att vattnet har låg belastning av organiska ämnen. Totalt noterades 27 taxa.

Godegårdsån

ID internt: 215

Naturvärdesklass: A1

Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Strax norr om Godegård ansluter ett biflöde från Höksjön i väster. Detta vattendrag elfiskades 2005-06-21 och de fiskar som erhöles var 75 elritsor, 5 gäddor och 3 lakar. Dessutom fångades 10 signalkräftor.

Prov på bottenfaunan togs vid vägövergången strax norr om Godegård.

Här hittades renvattenindikatorerna gul forsslända (*Heptagenia sulphurea*), stora mängder av stor och liten vasslända (*Leptophlebia marginata* och *L. vespertina*) och den husbyggande nattsländan *Beraeodes minutus*. Totalt noterades 31 taxa vilket är artrikt i förhållande till de andra undersökta lokalerna i utredningsområdet.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Vidtag åtgärder för att skydda vattendraget och dess sumpskogsmiljö från all negativ påverkan
- Vidtag åtgärder för att skona fågellivet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson

Inventeringsdatum 2006-07-21

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Motala Naturvårdsprogram 2001

Tidigare ID nr

Godegårdsån

ID internt: 215

Naturvärdesklass: A1

Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Deltabildning

Areal (ha): 2,0

Naturvärdesbedömning

Deltasystem och dödislandskap har en hydrogeologisk betydelse för filtrering och därmed också för magasinering av vattenresurser. Glacifluviala sediment såsom deltabildningar har täktats i stora delar av Götaland. Det finns idag därför allt färre områden där naturgrus bevaras i ursprungliga egenformer. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Opåverkad deltabildning som ligger i barrskog. Ett delta är ett vidsträckt område med plan yta. Iskanten har på dessa ställen stått stilla under en längre period. Detta kan bero på tillfälliga kallperioder som orsakat att ingen förändring av iskanten skett. Deltabildningen har uppstått framför kanten på inlandsisen. Material som transporterats i kanaler under isen avsätts som en vall framför mynningen. Framför isen strömmar vattnet genom sprickdalen. Material ansamlas framför isen och till slut bildas en plan överyta med ett mindre vattendjup allt eftersom material ansamlas. Slutligen är vattendjupet litet och endast finmaterial avsätts på den uppbyggda ytan.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Delta och åsar/åsnät och övriga glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G13

ID internt: 216   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Lateralterass   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Terrassbildningar har en mindre hydrogeologisk betydelse men representerar en allt ovanligare naturresurs. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Lateralterass som ligger i granskog och under kalhygge. Opåverkad. Terrasformer kallas de bildningar som avsätts som infyllnader mellan inlandsis eller kvarvarande dödis och en bergssida. Terrassbildningar har en mindre hydrogeologisk betydelse men representerar en allt ovanligare naturresurs.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G14

ID internt: 217   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Lateralterass   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Terrassbildningar representerar en allt ovanligare naturresurs. Området ingår i sprickdalen Godegård-Åskedalen som med sina getryggsåsar, dödisgropar, mellanliggande sjöar, deltan och terrassbildningar utgör en mycket värdefull och skyddsvärd naturmiljö.

Beskrivning

Lateralterass som ligger i granskog och under kalhygge. Opåverkad. Terrasformer kallas de bildningar som avsätts som infyllnader mellan inlandsis eller kvarvarande dödis och en bergssida. Terrassbildningar har en mindre hydrogeologisk betydelse men representerar en allt ovanligare naturresurs.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

Glacifluviala former bör ej täktas eller på annat sätt påverkas av täkt och maskinbearbetning.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare korrigera

Inventeringsdatum 2004-05-20

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård G12

ID internt: 218   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Solitärträd   Areal (ha): ?

Naturvärdesbedömning

Mitt i Godegårds centrum i en korsning 10 meter från järnvägen står en grov ek med en stamdiameter på 12 dm. Den äldre eken kommer inom en snar framtid vara intressant för signalarter och rödlistade arter som kräver kontinuitet av gamla, grova ekar. Grova och gamla ekar är en bristvara i dagens landskap. De är ett viktigt inslag i naturmiljön eftersom de i framtiden kommer att vara viktiga som habitat och som spridningsvägar för lavar och insekter. Det tar lång tid innan en ek blir så här gammal.

Beskrivning

Mitt i Godegårds centrum i en korsning 10 meter från järnvägen står en grov ek med en stamdiameter på 12 dm. Trydet har en hög stam eftersom de nedersta grenarna har sägats bort, antagligen för att få framkomlighet på vygarna. Trydet står solexponerat och dess krona yr intermediär. En hålighet har bildats 5-6 meter upp och yr 1x3 dm stor. Blottade döda stampartier har uppkommit efter blix- och körskador. Allélav vyxer på stammen.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Var aktsam om rotsystemet
- Undvik om möjligt avverkning

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström   Inventeringsdatum 2005-08-24   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Godegård 1

ID internt: 219   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 1. Irreparabel

Huvudnaturtyp: Trädrad   Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Söder om Godegårds centrum växer en trädrad med 7 lindar med stamdiameter mellan 7 och 9 dm. Deras naturvärde är knutna till att det i landskapet är brist på grova träd. Dessa träd har potential att i framtiden hysa hotade och ovanliga arter av t.ex. lavar och insekter. I Godegård finns en koncentration av grövre ädellövträd som gör att värdet ökar.

Beskrivning

Söder om Godegårds centrum växer en trädrad med 7 lindar med stamdiameter mellan 7 och 9 dm intill ett bostadsområde. Träden står solexponerat, är beskurna och börjar utveckla håligheter. Kronorna är smala då träden står nära varandra.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström   Inventeringsdatum 2005-08-24   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård 2

ID internt: 220

Naturvärdesklass: A3

Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Trädrad

Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Söder om Godegårds centrum växer en trädrad med 7 lindar med stamdiameter mellan 7 och 9 dm. Deras naturvärde är knutna till att det i landskapet är brist på grova träd. Dessa träd har potential att i framtiden hysa hotade och ovanliga arter av t.ex. lavar och insekter. I Godegård finns en koncentration av grövre ädellövträd som gör att värdet ökar.

Beskrivning

Söder om Godegårds centrum växer en trädrad med 7 lindar med stamdiameter mellan 7 och 9 dm intill ett bostadsområde. Träden står solexponerat, är beskurna och börjar utveckla håligheter. Kronorna är smala då träden står nära varandra.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström

Inventeringsdatum 2005-08-24

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegård 3

ID internt: 221   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Ädellövdunge   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Öster om järnvägen vid Godegårds centrum växer en ädellövträdsdunge med fem grova ädellövträd i storlekar mellan 7 och 12 dm i stamdiameter. Deras naturvärden är knutna till att det är ont om grova träd i landskapet. Dessa träd har potential att kunna hysa hotade arter av t.ex. mossor, lavar och insekter knutna till gamla och grova träd. Grova träd är också positiva för fågellivet då de tjänar som födokälla, eftersom insekter söker sig till dessa träd.

Beskrivning

Öster om järnvägen vid Godegårds centrum växer en ädellövträdsdunge med fem grova ädellövträd. Av dessa är tre lönnar, två med en stamdiameter på 7 dm och en på 12 dm, en lind 9 dm och en kastanj 10 dm. En hängask mäter 4 dm i diameter. Träden är troligen hamlingspåverkade och stå halvsuggigt intill några villor. De har inga synliga håligheter och har mellanvida kronor och sakna angrepp av tickor eller insekter. Barken börjar bli grov och träden saknar skador.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström   Inventeringsdatum 2005-08-24   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Hälla

ID internt: 222   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Park-trädgårdsmiljö   Areal (ha): 0,72

Naturvärdesbedömning

I trädgården vid Hälla gård finns en värdefull ädellövträdsmiljö med ett tiotal ädellövträd och ett par popplar i storlekar mellan 5 och 9 dm i stamdiameter. Grova och gamla ädellövträd är en bristvara i dag och dessa träd har framför allt framtida naturvärden men några av träden börjat utveckla håligheter varav en med mulm, sav□"den och insektsnag. Detta skapar livsmiljöer för sällsynta insekter, mossor och lavar som är beroende av gamla träd. Träden börjar också bli värdefulla för fågellivet.

Beskrivning

I trädgården vid Hälla gård finns en värdefull ädellövträdsmiljö med ett tiotal ädellövträd och ett par popplar i storlekar mellan 5 och 9 dm i stamdiameter. Utmed vägen växer 6 lönnar mellan 4 och 7 dm och i trädgården står 5 lindar mellan 5 och 9 dm samt två popplar 5 och 9 dm i stamdiameter. Två av lönnarna har håligheter vid basen varav den ena har mulm. Insektsnag på en lönn visar att träden är värdefulla för vedlevande insekter. Sav□"de på några lönnar och lindar är andra viktiga komponenter. Kronorna är mellanvida till vida och träden står solexponerat. Lav□"oran uppvisa typiska lavar med allélav, kyrkogårdslav, slånlav och brosklavar.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström   Inventeringsdatum 2006-07-01   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Godegårds kyrka 1

ID internt: 223   Naturvärdesklass: A2   Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Park-trädgårdsmiljö   Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

Vid Godegårds kyrka och kyrkogård växer en stor koncentration av ädellövträd med framför allt lönn och lind mellan 4 och 14 dm i stamdiameter. Naturvärdena är knutna till att det finns ädellövträd i olika åldrar där de grövsta träden börjar utveckla höga värden med håligheter, savfiden och grov bark. Det ger potential att kunna hysa hotade arter av t.ex. mossor, lavar och insekter knutna till gamla och grova träd. Träden har en spridning på åldern och det innebär att området kommer att kunna ha höga naturvärden under en lång tid.

Beskrivning

Vid Godegårds kyrka och kyrkogård finns en koncentration av ädellövträd av framför allt lönn och lind. På kyrkogården växer lindar mellan 5 och 14 dm och kring kyrkan dominerar lönn i storlekar mellan 4 och 11 dm. De flesta står solexponerat till halvskuggigt och är välvårdade utan döda grenar eller påtagliga stamskador. Enstaka lind har synliga håligheter och något har savpnden.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Undvik i första hand att avverka gamla/grova träd
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström   Inventeringsdatum 2006-07-01   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Godegårds kyrka 2

ID internt: 224   Naturvärdesklass: A3   känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: -Vattendrag i jordbruksmark   Areal (ha): 0,2

Naturvärdesbedömning

Diket vid Sörbyhagen strax söder om Godegårds kyrka har inga egna naturvärden men den ansluter till Godegårdsån, som har dokumenterat höga naturvärden, ca 100 m öster om järnvägen.

Beskrivning

Vid Sörbyhagen rinner ett litet dike över åkermark. Väster om järnvägen rinner diket i kanten av en åkerholme. Asp, björk och sälg dominerar trädskiktet i bäckens närhet och i fältskiktet syns näringsgynnade arter som brännässla och älggräs. Öster om järnvägen är diket täckt.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden och grumling måste undvikas.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson

Inventeringsdatum 2006-11-17

Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr

Degerön 1

ID internt: 225   Naturvärdesklass: A3   Känslighetsklass: 3. Känslig

Huvudnaturtyp: Vattendrag   Areal (ha): 0,22

Naturvärdesbedömning

Vattendraget vid Hammaren norr om Degerön har sina naturvärden knutna till sin storlek och heterogenitet. I bäcken finns både översvämmade områden, lugnätande delar och korta forsar. Bäckens bottenfauna indikerar att vattenkvaliteten är god. Vid inventering av bottenfauna hittades bl. a. nattsländan *Phryganea bipunctata* samt dagsländorna *Leptophlebia marginata* och *L. vespertina* vilka visar på rent vatten. Nattsländan *Lype sp* visar att bäcken inte är organiskt belastad.

Beskrivning

Vid Hammaren, mitt mellan Degerön och Godegård rinner ett vattendrag i en omväxlande miljö. Vattendraget rinner i östlig riktning och mynnar i Godegårdsån ca 300 m öster om järnvägen. Väster om järnvägen är bäcken uppdamd av bäver på 2 platser, den ena alldeles intill järnvägen och den andra drygt 100 m uppströms. Trädskiktet domineras av småbjörk med enstaka inslag av klibbal och gran och fältskiktet karaktäriseras av nästan heltäckande bestånd av grenrör. Öster om järnvägen är bäcken först dikad, men ganska snart finns ett översvämningsområde och nedströms detta en kort fors. I det översvämmade området finns rikligt med död ved, både bäver- och stormfällda. Trädskiktet utgörs av gran, björk och klibbal och i fältskiktet växer grenrör, tuvtåtel och skogssäv. Bäckens bredd är ca 1,5 m och djupet ungefär 0,2 m. Bottensubstratet utgörs till största delen av organiskt material men i forsen finns några stora block på vilka det växer näckmossa. Prov på bottenfauna togs 2005-11-24. Nattsländan *Phryganea bipunctata* samt dagsländorna *Leptophlebia marginata* och *L. vespertina* visar på rent vatten. Nattsländan *Lype sp* visar att bäcken inte är organiskt belastad. Totalt noterades 21 taxa.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Inga kemikalier, t. ex. oljeprodukter från maskiner och redskap, får läcka till bäcken under byggtiden och grumling måste undvikas.
- Underentreprenörer ska använda de "miljövänliga" alternativa oljeprodukter som finns på marknaden.

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Jan Karlsson   Inventeringsdatum 2007-11-26   Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering   Tidigare ID nr

Degerön 2

ID internt: 226 Naturvärdesklass: A3 Känslighetsklass: 2. Mycket känslig

Huvudnaturtyp: Solitärträd Areal (ha): 0,02

Naturvärdesbedömning

I Degerön vid huset Sund växer en grov lind med stamdiametern 9 dm vars naturvärde är knutet till att det är ont om grova träd i landskapet. Dessa träd har potential att kunna hysa hotade arter av t.ex. mossor, lavar och insekter knutna till gamla och grova träd inom en relativt nära framtid. Grova träd är också positiva för fågellivet då de tjänar som födokälla, eftersom insekter söker sig till dessa träd.

Beskrivning

I Degerön vid huset Sund växer en grov lind med en stamdiameter på 9 dm nära mangårdsbyggnaden. Trädet står solitärt och solexponerat på tomtgränsen. Trädet är tvåstammigt och grenhål har börjat bildas.

Känslighetsbedömning

Hänsynstagande

- Undvik om möjligt avverkning
- Var aktsam om rotsystemet

Behov av ytterligare kunskap

Inventerare Anna Sandström Inventeringsdatum 2004-05-04 Ändrad 2006-01-17

Tidigare inventering

Tidigare ID nr